

Bruksela, dnia 4 września 2013 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 77/2013

Sprawozdanie z inicjatyw i opinii Komisji Europejskiej w lipcu 2013 r.

(polityka społeczna, ochrona konsumentów, zdrowie, rybołówstwo, badania i innowacje, agenda cyfrowa)

Bruksela, lipiec 2013

1. **POLITYKA SPOŁECZNA** - Praca nierejestrowana: Komisja rozpoczyna konsultacje ze związkami zawodowymi i przedstawicielami pracodawców
2. **POLITYKA SPOŁECZNA I EDUKACJA** - Inauguracja europejskiego sojuszu na rzecz przygotowania zawodowego
3. **POLITYKA SPOŁECZNA** - Aktywne starzenie się w dobrym zdrowiu – miastom i regionom UE przyznano gwiazdki za doskonale projekty w tej dziedzinie
4. **RYBOŁÓWSTWO** - Komisja Europejska parafuje 4-letni protokół do umowy o partnerstwie w sprawie połowów z Marokiem
5. **OCHRONA KONSUMENTÓW** - Tablica wyników dla rynków konsumenckich: zapewnienie konsumentom prawdziwego jednolitego rynku wymaga większej ilości działań
6. **OCHRONA KONSUMENTÓW** - Komisja dąży do wzmocnienia praw konsumentów dla 120 milionów urlopowiczów
7. **OCHRONA KONSUMENTÓW** - Nowe przepisy zwiększą rzetelność informacji i bezpieczeństwo kosmetyków w UE
8. **ZDROWIE** - UE będzie mogła znacznie lepiej reagować na poważne transgraniczne zagrożenia dla zdrowia – oświadczenie Tonia Borga, komisarza ds. zdrowia

9. **BADANIA I INNOWACJE** - UE i przemysł chcą wspólnie zainwestować 22 mld euro w badania i innowacje
10. **BADANIA NAUKOWE** - Unia przyznaje 287 początkującym naukowcom 400 mln euro na wstępne projekty badawcze
11. **BADANIA NAUKOWE** - EBI wspiera prace badawczo-rozwojowe w Polsce kwotą niemal 1 mld EUR
12. **AGENDA CYFROWA** - Europa czwartej generacji? Trzy czwarte Europejczyków nie mają dostępu do sieci 4G!
13. **AGENDA CYFROWA** - Większość państw członkowskich wdraża zbyt wolno szerokopasmowe łącza komórkowe 4G a Europa ponosi tego konsekwencje
14. **INSTYTUCJE** - Przyszłość Europy: przewodniczący Barroso i wiceprzewodnicząca Reding debatują z obywatelami w Warszawie

1. POLITYKA SPOŁECZNA - Praca nierejestrowana: Komisja rozpoczyna konsultacje ze związkami zawodowymi i przedstawicielami pracodawców

Komisja Europejska rozpoczęła 4 lipca 2013 r. konsultacje z przedstawicielami związków zawodowych i organizacji pracodawców na temat działań, które UE może podjąć w przyszłości w celu zapobiegania i ograniczenia zjawiska pracy nierejestrowanej poprzez lepszą współpracę między organami wykonawczymi państw członkowskich, takimi jak inspekcja pracy, organy podatkowe i organy odpowiedzialne za kwestie zabezpieczenia społecznego. Taka współpraca może obejmować wymianę najlepszych praktyk dotyczących środków zapobiegawczych i odstraszających, określanie wspólnych zasad kontroli pracodawców, promowanie wymiany personelu i wspólnych szkoleń, a także wspieranie wspólnych działań w zakresie kontroli.

László Andor, komisarz ds. zatrudnienia, spraw społecznych i włączenia społecznego, powiedział: „praca nierejestrowana to prawdziwa plaga — naraża pracowników na większe ryzyko popadnięcia w ubóstwo oraz pracy w potencjalnie niebezpiecznych warunkach. Ma ona negatywny wpływ na bezpieczeństwo zatrudnienia pracowników, a także dostęp do świadczeń emerytalno-rentowych i opieki medycznej. Pozbawia ona rządy dochodów z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych. Przedstawiciele rządów, pracodawców i związków zawodowych powinni współpracować ze sobą na poziomie UE, tak aby ograniczać zjawisko pracy nierejestrowanej i zapobiegać mu”.

Konsultacje pomogą Komisji zrealizować przyjęte cele w zakresie prowadzonej polityki na rzecz rozwiązania problemu pracy nierejestrowanej, jak określono w **pakiecie dotyczącym zatrudnienia z kwietnia 2012 r.** W pakiecie podkreśla się, że przekształcenie pracy nieformalnej lub nierejestrowanej w regularne zatrudnienie może przyczynić się do zmniejszenia bezrobocia. Dlatego zwraca się w tym pakiecie szczególną uwagę na potrzebę lepszej współpracy między państwami członkowskimi w odniesieniu do pracy nierejestrowanej i nawołuje do ustanowienia na poziomie UE platformy dla inspektorów pracy i innych organów egzekwowania prawa w celu zwalczania pracy nierejestrowanej.

Dokument konsultacyjny zawiera przegląd głównych problemów wynikających ze zjawiska pracy nierejestrowanej (w tym problemu osób pozornie samozatrudnionych), ocenę przeprowadzonego niedawno badania na temat pracy nierejestrowanej oraz określenie celów i potencjalnego zakresu przyszłej inicjatywy UE w zakresie walki z tym zjawiskiem. Inicjatywa ta ma zostać przyjęta w drugiej połowie 2013 r.

Organizacje pracowników i pracodawców mogą przedstawiać uwagi i komentarze do **20 września 2013 r.**

- **Kontekst**

Na poziomie europejskim **praca nierejestrowana** definiowana jest jako „wszelka działalność zarobkowa, zgodna z prawem pod względem swojej natury, lecz niezgłoszona władzom publicznym, z uwzględnieniem różnic w systemach prawnych państw członkowskich”.

<http://eur->

[lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52007DC0628:PL:HTML](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52007DC0628:PL:HTML)

Praca nierejestrowana jest zjawiskiem złożonym, które występuje w wyniku wystąpienia szeregu różnych czynników, takich jak nadmierne opodatkowanie i inne koszty pracy, nadmiernie skomplikowane i kosztowne procedury administracyjne, niski poziom zaufania do sektora instytucji rządowych i samorządowych, brak mechanizmów kontroli, brak regularnego zatrudnienia na rynku pracy oraz wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego. Bardziej skuteczne sposoby rozwiązywania problemu pracy nierejestrowanej pomogłyby państwom członkowskim osiągnąć cele strategii „Europa 2020”, do których zalicza się zapewnienie 75 % poziomu zatrudnienia wśród osób w wieku od 20 do 64 lat oraz zmniejszenie o co

najmniej 20 milionów liczby osób dotkniętych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Wysoka liczba przypadków pracy nierejestrowanej uderza w agendę polityczną UE mającą na celu poprawę sytuacji w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy, jakości miejsc pracy oraz konsolidacji budżetowej. Praca nierejestrowana wywołuje poważne konsekwencje budżetowe w wyniku zmniejszenia się dochodów podatkowych oraz z tytułu ubezpieczeń społecznych. Ma ona także negatywny wpływ na poziom zatrudnienia, wydajność, warunki pracy, rozwój umiejętności i uczenie się przez całe życie. Stanowi ona wątplą podstawę do uprawnień emerytalnych oraz dostępu do opieki zdrowotnej.

Zapobieganie i ograniczenie zjawiska pracy nierejestrowanej wchodzi przede wszystkim w zakres odpowiedzialności państw członkowskich. Ze względu na złożoność i różnorodność omawianego zjawiska, nie istnieje prosty sposób na rozwiązanie tego problemu. Jednakże działania na poziomie UE mające na celu promowanie współpracy między władzami krajowymi i ułatwienie wymiany najlepszych praktyk mogłyby stanowić ważne uzupełnienie kluczowej roli odgrywanej przez te organy w zakresie zapobiegania, śledzenia i nakładania sankcji w odniesieniu do pracy nierejestrowanej.

- **Dodatkowe informacje**

Komunikat prasowy zamieszczony na stronie DG ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=pl&catId=89&newsId=1936&furtherNews=yes>

2. POLITYKA SPOŁECZNA I EDUKACJA - Inauguracja europejskiego sojuszu na rzecz przygotowania zawodowego

W dniu 2 lipca 2013 r. podczas konkursu WorldSkills 2013 w Lipsku (Niemcy), **Androulla Vassiliou** (komisarz ds. edukacji, kultury, wielojęzyczności i młodzieży) i **László Andor** (komisarz ds. zatrudnienia, spraw społecznych i włączenia społecznego) zainaugurowali europejski sojusz na rzecz przygotowania zawodowego. Sojusz pomoże w walce z bezrobociem osób młodych, podnosząc jakość i dostępność przyuczania do zawodu w Unii Europejskiej dzięki szeroko zakrojonej współpracy

kluczowych zainteresowanych stron w dziedzinie zatrudnienia i edukacji. Jego celem jest też zmiana nastawienia społeczeństwa do przyuczania do zawodu. W szczególności w ramach sojuszu określone zostaną najbardziej skuteczne systemy przyuczania do zawodu, a w każdym państwie członkowskim zastosowane zostaną najodpowiedniejsze rozwiązania.

Poparcie dla sojuszu wyrażono w pierwszej wspólnej deklaracji Komisji Europejskiej, prezydencji Rady Ministrów UE oraz europejskich związków zawodowych i organizacji pracodawców (Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych – ETUC, BusinessEurope, Europejskiego Centrum Przedsiębiorstw Publicznych – CEEP oraz Europejskiego Stowarzyszenia Rzemiosła oraz Małych i Średnich Przedsiębiorstw – UAPME). Sojusz promuje środki wspierane przez Europejski Fundusz Społeczny, Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i Erasmus+, nowy europejski program na rzecz edukacji, kształcenia i młodzieży.

Europejskie Centrum Przedsiębiorstw Publicznych:

http://www.ceep.eu/index.php?option=com_content&view=frontpage&Itemid=1

<http://www.ueapme.com/>

„Wzywamy wszystkie zainteresowane strony do dołączenia do europejskiego sojuszu na rzecz przygotowania zawodowego, aby przyczynić się do podniesienia jakości i dostępności przyuczania do zawodu w Europie” – oświadczyli komisarze we wspólnej deklaracji. „Przyuczanie do zawodu może odegrać kluczową rolę w walce z bezrobociem osób młodych dzięki umożliwieniu młodzieży zdobywania umiejętności i doświadczenia poszukiwanych przez pracodawców”.

W krajach, w których funkcjonują prężne programy kształcenia i szkolenia zawodowego, takich jak Niemcy, Dania, Holandia i Austria, stopa bezrobocia wśród osób młodych jest zazwyczaj niższa. Komisja potwierdziła to w ostatnim kwartalnym przeglądzie dotyczącym zatrudnienia i sytuacji społecznej w UE, w którym stwierdzono, że przyuczenie do zawodu i staże to często wstęp do stałej pracy. Dlatego też przyuczanie do zawodu stanowi kluczowy element gwarancji dla młodzieży, zaproponowanej przez Komisję jako część pakietu w sprawie zatrudnienia młodzieży w grudniu 2012 r. i przyjętej przez Radę w kwietniu 2013 r.

Zalecenia Rady ws. gwarancji dla młodzieży:

<http://eur->

[lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2013:120:0001:0006:PL:PDF](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2013:120:0001:0006:PL:PDF)

Komisarz **Vassiliou** powiedziała: „Musimy się zmobilizować i podjąć działania, aby zagwarantować, by młodzi ludzie zdobywali umiejętności niezbędne do odniesienia sukcesu w życiu osobistym i zawodowym”. Komisarz Andor dodał: „Poziom bezrobocia wśród ludzi młodych jest nie do przyjęcia. Osoby odpowiedzialne za edukację i zatrudnienie muszą więc niezwłocznie podjąć współpracę, aby ułatwić młodym Europejczykom przejście ze szkoły do świata pracy zawodowej”.

Sojusz będzie wspierał krajowe reformy, których celem jest ustanowienie lub wzmocnienie programów przyuczania do zawodu. Komisja zachęca do przystąpienia do sojuszu wszystkich potencjalnych partnerów: organy publiczne, przedsiębiorstwa, związki zawodowe, izby handlowe, organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego, przedstawiciele ludzi młodych i służby zatrudnienia. Zachęca ich do podjęcia stanowczych zobowiązań do zwiększenia publicznego i prywatnego finansowania programów przyuczania do zawodu.

Podpisując wspólną deklarację, przedstawiciele europejskich związków zawodowych i pracodawców zobowiązali się do skoncentrowania swoich wysiłków w najbliższym półroczu na:

- informowaniu o korzyściach, jakie przyuczanie do zawodu przynosi pracodawcom i młodym ludziom;
- dzieleniu się doświadczeniem i dobrymi praktykami swojej organizacji;
- motywowaniu organizacji członkowskich oraz doradzaniu im w zakresie opracowywania wysokiej jakości programów przyuczania do zawodu ukierunkowanych na umiejętności potrzebne na rynku pracy.

Będą też zachęcać swoich członków do:

- podjęcia współpracy ze szkołami i służbami zatrudnienia;
- wspierania szkoleń dla mentorów pracujących w przedsiębiorstwach oraz szkoleń dla uczniów przygotowujących się do zawodu;
- zwiększania dostępności i jakości przyuczania do zawodu.

Komisja zobowiązuje się do:

- promowania partnerskiego uczenia się i wzajemnej oceny w celu wspierania reform politycznych w państwach członkowskich, w szczególności w tych, których zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczą kształcenia i szkolenia zawodowego;

- zagwarantowania, że unijne fundusze są możliwie najlepiej wykorzystywane w celu realizacji celów sojuszu (wspieranie zmian systemowych, treści dydaktyczne i mobilność uczniów i personelu);
- zbadania możliwości włączenia przyuczania do zawodu do sieci EURES, w ścisłej współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami;
- wezwania Eurochambres i innych zainteresowanych stron do zadeklarowania środków przyczyniających się do osiągnięcia celów sojuszu.

Europejski okrągły stół przemysłowców (ERT), reprezentujący 50 wielonarodowych korporacji zatrudniających 7 mln osób, wspiera sojusz poprzez sieć „ambasadorów” biznesu. Franco Bernabè, prezes i dyrektor generalny Telecom Italia, stwierdził: „Ten sojusz ma nasze pełne poparcie. Wszyscy musimy współpracować, aby zmienić nastawienie społeczeństwa i stworzyć więcej możliwości przyuczania do zawodu na wysokim poziomie”.

Europejskie Stowarzyszenie Izb Handlowych i Przemysłu (Eurochambres) planuje wspieranie partnerstw opartych o te, do których jego członkowie już przystąpili w Niemczech, Hiszpanii, Austrii, Rumunii i na Węgrzech. Austriacka Federalna Izba Gospodarcza prowadzi też projekty w Rumunii i na Słowacji w celu utworzenia systemu dwutorowego przyuczania do zawodu, łączącego naukę w publicznych szkołach zawodowych ze zdobywaniem doświadczenia w przedsiębiorstwach.

- **Kontekst**

Komisja ogłosiła swój plan utworzenia europejskiego sojuszu na rzecz przygotowania zawodowego w ramach inicjatywy „Nowe podejście do edukacji” i pakietu w sprawie zatrudnienia młodzieży. Na szczycie w dniach 7-8 lutego 2013 r. **Rada Europejska wezwała Komisję do ustanowienia sojuszu, jako części środków na rzecz zwalczania bezrobocia osób młodych**. Sojusz jest też kluczowym elementem komunikatu Komisji z dnia 19 czerwca 2013 r. pt. „Pracując wspólnie na rzecz młodych Europejczyków”.

Nowe podejście do edukacji:

http://ec.europa.eu/education/news/rethinking_en.htm

Pakiet na rzecz zatrudnienia młodzieży:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=1036&newsId=1731&furtherNews=yes>

Komunikat KE: „Pracując wspólnie na rzecz młodych Europejczyków”:

http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/youth_pl.pdf

W konkluzjach ze szczytu Rady Europejskiej w dniach 27-28 czerwca 2013 r. jest mowa o wspieraniu wysokiej jakości przyuczania do zawodu i uczenia się poprzez praktykę, w szczególności za pomocą europejskiego sojuszu na rzecz przygotowania zawodowego – kluczowego elementu wspierania zatrudnienia młodzieży.

Europejski sojusz na rzecz przygotowania zawodowego zainaugurowano w ramach konkursu WorldSkills.

<http://www.worldskillsleipzig2013.com/en/>

- **Dodatkowe informacje**

Europejski sojusz na rzecz przygotowania zawodowego:

<http://ec.europa.eu/apprenticeships-alliance>

3. POLITYKA SPOŁECZNA - Aktywne starzenie się w dobrym zdrowiu – miastom i regionom UE przyznano gwiazdki za doskonale projekty w tej dziedzinie

W całej Europie nagrodzono 32 miasta i regiony za nowe sposoby pomagania osobom starszym. Wdrażają one innowacyjne rozwiązania technologiczne, społeczne lub organizacyjne, mające na celu zwiększenie wydajności systemów opieki zdrowotnej i społecznej. Nagrody otrzymały od wiceprzewodniczącej Komisji Europejskiej Neelie Kroes, odpowiedzialnej za agendę cyfrową.

Odznaczeni gwiazdkami laureaci to: Republika Czeska, Dania, Finlandia, Francja, Niemcy, Irlandia, Włochy, Portugalia, Hiszpania, Szwecja, Holandia i Zjednoczone Królestwo. W państwach tych 13 obiektów wzorcowych otrzymało trzy gwiazdki, 12 – dwie gwiazdki, a 7 – jedną gwiazdkę (zob. załącznik i katalog w celu uzyskania szczegółowych informacji).

Neelie Kroes powiedziała: „Każdy starzejący się człowiek chce zachować niezależność, i wszyscy w Europie powinni mieć w tym względzie równe możliwości.

Nagradzając najbardziej udane pomysły, możemy je rozpowszechniać i dać wszystkim starszym osobom możliwość skorzystania z nich”.

Komisarz UE ds. zdrowia, **Tonio Borg**, powiedział: „Cieszę się, że autorzy sukcesu tych 32 miejsc przybyli do Brukseli, by podzielić się swoimi pomysłami i opiniami. Ważne jest, by takie przykłady zastosowania innowacji do pomocy naszym starszym obywatelom służyły jako źródło inspiracji dla nas wszystkich. Następnym krokiem jest rozpowszechnianie na szeroką skalę takich rozwiązań”.

W europejskim partnerstwie na rzecz innowacji sprzyjającej aktywnemu starzeniu się w dobrym zdrowiu zawarto sześć kategorii innowacji: przestrzeganie zaleceń związanych z przyjmowaniem leków, zapobieganie upadkom, osłabienie i niedożywienie, zintegrowaną opiekę, niezależne życie i środowiska przyjazne osobom starszym. Oto przykłady niektórych dobrych praktyk:

- Andaluzja, Hiszpania zintegrowała w formie elektronicznej informacje dotyczące wszystkich jej 8,5 mln mieszkańców, zwiększyła koordynację ich opiekunów w zakresie ochrony zdrowia i opieki społecznej oraz usprawniła opiekę społeczną dla prawie 1,3 mln obywateli w wieku 65+.
 - Szkocja opracowała narzędzie przewidywania ryzyka w odniesieniu do opieki zapobiegawczej, aby pomóc osiągnąć swój cel, zgodnie z którym każdy będzie żyć dłużej i w lepszym zdrowiu w domu lub w otoczeniu podobnym do domowego do roku 2020. Rezultatem było mniej przypadków hospitalizacji, krótsze pobyty w szpitalu, a także oszczędności netto w wysokości 190 GBP na pacjenta.
 - Region baskijski w Hiszpanii wykorzystuje 14 projektów ICT do realizacji swojej strategii dotyczącej chorób przewlekłych. Do tej pory odnotowano o 38 % mniej hospitalizacji w bardzo skomplikowanych przypadkach, i o 26 % mniej zgłoszeń na izbę przyjęć.
 - Uniwersytet w Coimbrze, Portugalia wspiera służący realizacji innowacyjnych działań, kompleksowy ekosystem z udziałem zainteresowanych stron. Osiągnięto pozytywne rezultaty w dziedzinie kognitywnego starzenia się, demencji i zaburzeń widzenia – 1350 pacjentów jest co roku badanych przez specjalistów, a utworzono ponad 100 miejsc pracy.
- **Kontekst**

W grudniu 2011 r. Komisja Europejska uruchomiła pierwsze partnerstwo na rzecz innowacji sprzyjającej aktywnemu starzeniu się w dobrym zdrowiu, którego głównym celem jest zwiększenie o dwa lata zdrowego życia w Europie do 2020 r. W ramach strategicznego planu realizacji partnerstwa określono trzy linie działania: **grupy działania, obiekty wzorcowe i cyfrowe „forum wymiany”** innowacyjnych pomysłów.

Obiekty wzorcowe są koalicjami regionów, miast, zintegrowanych szpitali lub organizacji opieki, które mają na celu zapewnienie konkretnych przykładów innowacyjnych usług o potwierdzonej wartości dodanej dla obywateli i systemów opieki zdrowotnej w regionach UE. Niektóre z nich przyczyniły się do wzrostu gospodarczego oraz tworzenia miejsc pracy w swoich dziedzinach, a wiele z nich przeniosło elementy swoich najlepszych praktyk z poziomu lokalnego na poziom regionalny lub krajowy.

Cyfrowe „forum wymiany” innowacyjnych pomysłów zostało uruchomione w celu zaangażowania innych zainteresowanych stron w proces innowacji europejskiego partnerstwa na rzecz innowacji sprzyjającej aktywnemu starzeniu się w dobrym zdrowiu, aby pomóc w dzieleniu się informacjami na temat wyników, pomysłów i inicjatyw oraz w ich upowszechnianiu, a także w celu ułatwienia współpracy w ramach grup działania i między nimi. Utworzono połączenia międzynarodowe z inicjatywą OECD dotyczącą srebrnej gospodarki oraz z WHO (współpraca w szeregu obszarów związanych ze starzeniem się, a dokładniej w ramach grupy działania ds. środowisk i miast przyjaznych osobom starszym).

<https://webgate.ec.europa.eu/eipaha/index/site>

- **Przydatne linki**

Europejskie partnerstwo na rzecz innowacji sprzyjającej aktywnemu starzeniu się w dobrym zdrowiu:

http://ec.europa.eu/research/innovation-union/index_en.cfm?section=active-healthy-ageing

Plany działania 6 grup działania w ramach europejskiego partnerstwa na rzecz innowacji: <https://webgate.ec.europa.eu/eipaha/actiongroup/index/what>

Przewodnik po obiektach wzorcowych:

<http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/excellent-innovation-ageing-european-guide-reference-sites-european-innovation-partnership>

4. RYBOŁÓWSTWO - Komisja Europejska parafuje 4-letni protokół do umowy o partnerstwie w sprawie połowów z Marokiem

Europejska komisarz ds. gospodarki morskiej i rybołówstwa **Maria Damanaki** parafowała w dniu 24 lipca br. 4-letni protokół do umowy o partnerstwie w sprawie połowów z marokańskim ministrem rolnictwa i rybołówstwa Azizem Akhannouchem.

Protokół jest spójny z założeniami reformy zewnętrznych aspektów wspólnej unijnej polityki rybołówstwa, ponieważ stawia silny akcent na badania naukowe, opłacalność ekonomiczną, dobre zarządzanie i poszanowanie prawa międzynarodowego. Realizację zasad zrównoważonych połowów gwarantuje ograniczenie działalności rybackiej, w przypadku wszystkich poławianych gatunków, do nadmiarowych zasobów.

Komisarz Damanaki powiedziała: „To ważny moment w historii unijnego i marokańskiego rybołówstwa. Umowa zagwarantuje lokalnemu sektorowi stabilną przyszłość, a z finansowego punktu widzenia stanowi dobrą inwestycję. Nowy protokół jest zgodny z założeniami reformy wspólnej unijnej polityki rybołówstwa, gwarantując odpowiedzialne międzynarodowe zarządzanie zasobami”.

Liczne państwa członkowskie (Hiszpania, Portugalia, Włochy, Francja, Niemcy, Litwa, Łotwa, Holandia, Irlandia, Polska i Wielka Brytania) są zainteresowane umową z Marokiem, która obejmuje 6 kategorii zasobów, poławianych zarówno na przemysłową, jak i niewielką skalę. Łączne środki dla Maroka szacuje się na 40 mln rocznie. Bardziej konkretnie, łączny koszt nowego protokołu dla EU wyniesie 30 mln euro rocznie, z czego 16 mln euro stanowi rekompensatę dla Maroka z tytułu udostępnienia zasobów. Pozostałe 14 mln euro zostanie przeznaczone na wsparcie dla sektora rybołówstwa w tym kraju, podczas gdy wkład właścicieli kutrów szacuje się na 10 mln euro.

5. OCHRONA KONSUMENTÓW - Tablica wyników dla rynków konsumenckich: zapewnienie konsumentom prawdziwego jednolitego rynku wymaga większej ilości działań

Ochrona praw konsumentów nadal jest bardzo zróżnicowana w poszczególnych krajach UE. Jedynie 35 proc. Europejczyków robiących zakupy przez internet ma zaufanie do sprzedawców z innych krajów UE, a siedmiu na dziesięciu konsumentów nie wie co zrobić, gdy otrzymują produkty, których nie zamawiali.

Oto niektóre wyniki z opublikowanej 23 lipca 2013 r. przez Komisję Europejską Tablicy wyników dla rynków konsumenckich 2013. Potrzebne są nowe rozwiązania, który sprawią, że konsumenci będą mogli robić zakupy z równą łatwością i ufnością w całej UE, niezależnie od tego, czy będą ich dokonywali w internecie czy w sklepie. Jednym z najważniejszych ustaleń jest spadek zaufania konsumentów idący w parze z częstszymi przypadkami dochodzenia roszczeń.

Neven Mimica, europejski komisarz ds. ochrony konsumentów, przyjął Tablicę wyników dla rynków konsumenckich z zadowoleniem i stwierdził: Odnotowano postępy w szczególności jeśli chodzi o rozpowszechnienie handlu elektronicznego, ale konieczne są usprawnienia w innych obszarach. Tablica wyników dla rynków konsumenckich pokazuje, gdzie powinniśmy skupić nasze wysiłki. Jest to nasze okno na rynek. Jej wyniki zostaną uwzględnione w moich przyszłych działaniach, takich jak ustanowienie platformy internetowego rozstrzygnięcia sporów lub lepsze egzekwowanie przepisów służących do zwalczania nieuczciwych praktyk handlowych.

- **Główne ustalenia tablicy wyników:**
- **handel elektroniczny staje się coraz powszechniejszy, zwłaszcza na rynku krajowym**
 - Odsetek konsumentów korzystających z krajowego handlu elektronicznym wzrósł z 38 proc. do 41 proc. w porównaniu ze wzrostem z 9,6 proc. do 11 proc. w przypadku zakupów transgranicznych. Konsumenci mają jednak nadal o wiele mniejsze zaufanie do sprzedawców internetowych w innych krajach UE w porównaniu ze sprzedawcami krajowymi (35 proc. w porównaniu do 59 proc.). Wśród przyczyn wymienia się niemożność dokonania zakupu, np. dlatego, że nie prowadzi się dostaw do kraju konsumenta lub dlatego, że internetowy

sprzedawca detaliczny nie akceptuje zagranicznych kart płatniczych. Stanowi to poważną przeszkodę dla transgranicznych zakupów internetowych.

- Komisja pracuje na rzecz uwolnienia potencjału handlu elektronicznego poprzez tworzenie otoczenia przyjaznego dla konsumentów. Nowe przepisy w dziedzinie internetowego systemu rozstrzygania sporów pozwolą konsumentom dokonującym zakupy w swoim kraju i w innych państwach UE szybciej i taniej rozwiązywać spory z handlowcami, bez odwoływania się do sądu. Dyrektywa w sprawie praw konsumentów, która będzie obowiązywać we wszystkich państwach członkowskich od czerwca 2014 r., harmonizuje – między innymi — przepisy odnoszące się do polityki w zakresie zwrotów w sprzedaży na odległość. Wraz z zainteresowanymi stronami Komisja prowadzi działania mające na celu poprawę jakości porównywarek internetowych i ułatwienie transgranicznego porównywania cen, co powinno pomóc konsumentom w wyborze najkorzystniejszych ofert.
- **sytuacja konsumentów w UE jest bardzo zróżnicowana**
 - Odsetek konsumentów, którzy czują się wystarczająco chronieni przez istniejące środki waha się od 18 proc. do 76 proc. Ogólnie rzecz biorąc, sytuacja konsumentów wydaje się najbardziej korzystna na północy i zachodzie Europy.
 - Większość państw, które przystąpiły do UE od 2004 r. odnotowało poprawę sytuacji konsumentów według ostatnich 3 tabeli wyników. Poprawa ta może być wynikiem kampanii informacyjnych prowadzonych przez UE w tych krajach. Taka kampania zostanie przeprowadzona w Chorwacji w 2014 r.
- **istnieją również istotne różnice według kryteriów społeczno-demograficznych**
 - W najmniejszym stopniu ze swoich praw i możliwości korzystają osoby starsze, respondenci o słabym wykształceniu, osoby niezatrudnione, pracownicy fizyczni oraz konsumenci, którzy nie posiadają łączy internetowych w domu.
 - W ramach starań, aby rozwiązać ten problem, Komisja przygotowuje badanie dotyczące podatności konsumentów na zagrożenia na kluczowych rynkach. Jego celem jest określenie uwarunkowań podatności na zagrożenia, w tym wyróżników socjodemograficznych. Zaproponowane w nim również zostaną lepsze narzędzia badawcze umożliwiające zbadanie mechanizmów podatności na zagrożenia.

- **nadal utrzymują się nielegalne praktyki handlowe**
 - W opinii konsumentów i sprzedawców detalicznych nie nastąpił wyraźny spadek poziomu nielegalnych praktyk handlowych w ciągu ostatnich czterech lat. Ponad 50 proc. konsumentów twierdzi, że takie praktyki najczęściej napotyka w internecie.
 - W oparciu o wyniki europejskiego szczytu konsumentów z 2013 r. Komisja rozważa, w jaki sposób najlepiej wzmocnić egzekwowanie przepisów dotyczących praw gospodarczych konsumentów. We wrześniu 2013 r. rozpoczną się konsultacje społeczne dotyczące wzmocnienia skuteczności współpracy między organami krajowymi, w ramach przeglądu rozporządzenia w sprawie tej współpracy.

- **znajomość praw konsumentów pozostaje niepokojąco niska**
 - Siedmiu na dziesięciu konsumentów nie wie, co zrobić w przypadku otrzymania produktów, których nie zamawiali, a mniej niż jedna trzecia sprzedawców detalicznych zna przepisy określające okres, w ciągu którego konsumenci mogą zwracać produkty wadliwe w celu ich naprawy.
 - Aby podnieść świadomość praw konsumentów wśród nastolatków, Komisja opracowała interaktywną stronę internetową dla nauczycieli — Consumer Classroom. Ponadto w ramach Europejskiego Roku Obywateli zostanie przeprowadzona ogólnounijna kampania dotycząca praw konsumentów, skierowana zarówno do konsumentów, jak i do przedsiębiorstw. Komisja przeprowadzi również badanie dotyczące gwarancji na wybranych rynkach konsumenckich w celu sprawdzenia, czy prawo UE jest spójnie wdrażane w całej UE.

- **odnotowano wzrost proekologicznych zakupów**
 - Czterech na dziesięciu konsumentów twierdzi, że wpływ na środowisko naturalne towaru lub usługi przesądził o ich decyzji dotyczącej zakupów. Przyczyny rezygnowania z proekologicznych zakupów obejmują brak istotnych informacji, wyższe ceny i brak zaufania do twierdzeń dotyczących ekologiczności towaru lub usługi.

- Komisja współpracuje z zainteresowanymi stronami, aby pomóc konsumentom w dokonywaniu świadomych ekologicznych wyborów. Wspierała ona przygotowanie przez zainteresowane strony sprawozdania obejmującego szczegółowe zalecenia w odniesieniu do twierdzeń dotyczących ekologiczności.

- **Kontekst**

Tablica wyników dla rynków konsumenckich jest regularnie przygotowywanym sprawozdaniem, w którym śledzi się przebieg integracji wewnątrzunijnego rynku detalicznego z perspektywy konsumentów i monitoruje jakość otoczenia konsumenta w poszczególnych krajach. Sprawozdania krajowe załączone do tej tablicy zawierają szczegółowe dane statystyczne dotyczące konsumentów w poszczególnych krajach. Dane z Tablicy wyników dla rynków konsumenckich są wykorzystywane przez organy krajowe i organizacje konsumenckie przy opracowywaniu ich własnych działań i przy ich ocenie.

Chorwacja została po raz pierwszy uwzględniona w tablicy wyników, obok pozostałych 27 państw członkowskich, jak również Islandii i Norwegii. Kolejną innowacją w tym roku jest przedstawienie społeczno-demograficznego podziału wyników, zgodnie z wnioskiem Parlamentu Europejskiego.

- **Więcej informacji**

Tablica wyników dla rynków konsumenckich:

http://ec.europa.eu/consumers/consumer_research/editions/cms9_en.htm

Strona internetowa komisarza ds. ochrony konsumentów Nevena Mimicy:

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/mimica/index_en.htm

6. OCHRONA KONSUMENTÓW - Komisja dąży do wzmocnienia praw konsumentów dla 120 milionów urlopowiczów

Wraz z początkiem sezonu letniego, w dniu 9 lipca br., Komisja Europejska zaproponowała unowocześnienie unijnych przepisów dotyczących pakietów podróży wakacyjnych, aby zapewnić urlopowiczom lepszą ochronę.

Do tej pory, jako podstawa ochrony turystów w UE służyła **dyrektywa z 1990 r. w sprawie zorganizowanych podróży**. Gwarantuje ona kompleksową ochronę konsumentów rezerwujących zorganizowane wyjazdy wakacyjne, które obejmują np. przelot, zakwaterowanie i wynajem samochodu. Ochrona ta dotyczy m.in. prawa do otrzymania wszelkich niezbędnych informacji przed podpisaniem umowy, uzyskania pewności, kto odpowiada za wykonanie wszystkich usług w ramach pakietu wakacyjnego, i prawa do zagwarantowanej podróży powrotnej w przypadku bankructwa organizatora turystyki (zob. ramka nr 1 w załączniku).

Zaproponowana reforma jest odpowiedzią na gruntowne zmiany zachodzące na rynku turystycznym. Obywatele coraz częściej i aktywniej dostosowują programy wakacyjne do swoich indywidualnych potrzeb, w szczególności korzystając przy tym z internetu w celu dokonania wyboru i połączenia ze sobą różnych wariantów podróży, zamiast decydować się na jedną z gotowych ofert wypoczynku z katalogu (zob. rys. nr 1 w załączniku).

Obecnie obowiązujące przepisy trudno jest stosować w dobie internetu, kiedy konsumenci coraz częściej nabywają w internecie pakiety wakacyjne dostosowane do indywidualnych potrzeb (korzystając z usług jednej lub wielu współpracujących ze sobą firm). W takich przypadkach nie mają pewności, co do tego, czy jako konsumenci są objęci ochroną. Również usługodawcy nie mają jasności, co do ciężących na nich obowiązków. Dlatego zaproponowana 9 lipca 2013 r. aktualizacja przepisów z 1990 r. ma na celu przede wszystkim dostosowanie dyrektywy w sprawie podróży zorganizowanych do wymogów epoki cyfrowej. Oznacza to, że dyrektywa zapewni ochronę również 120 milionom konsumentów, którzy nabywają takie pakiety wakacyjne dostosowane do indywidualnych potrzeb.

Reforma pozwoli lepiej chronić konsumentów dzięki większej przejrzystości i wzmocnieniu ochrony w razie wystąpienia problemów. Nowe przepisy będą korzystne również dla firm, ponieważ Komisja zamierza znieść przestarzałe wymogi informacyjne, takie jak obowiązek dodrukowywania katalogów, a także zagwarantować wzajemne międzypaństwowe uznawanie krajowych systemów ochrony w przypadku niewypłacalności.

„W latach 90-tych większość Europejczyków wybierała oferty zorganizowanego wypoczynku z katalogów reklamowych i dokonywała rezerwacji w lokalnym biurze podróży”, powiedziała wiceprzewodnicząca **Viviane Reding**, komisarz UE ds.

sprawiedliwości. „Od tego czasu dzięki przepisom europejskim miliony ludzi mogły bez stresu korzystać z wakacyjnego wypoczynku. Czasy się jednak zmieniły i musimy dostosować istniejące zasady do zmieniającego się rynku. Unijne przepisy dotyczące podróży zorganizowanych muszą odpowiadać wymogom ery cyfrowej i spełniać oczekiwania konsumentów. Dziś zwiększamy ochronę milionów konsumentów, którzy rezerwują pakiety wakacyjne dostosowane do indywidualnych potrzeb. UE dokłada starań, aby urlopowicze mogli spokojnie wyjechać na wakacje ze świadomością, że istnieje siatka bezpieczeństwa w razie pojawienia się problemów”.

„Turystyka jest ważnym źródłem wzrostu dla naszej gospodarki. W branży turystycznej działa aktualnie ok. 1,8 miliona firm, a zatrudnienie znajduje blisko 9,7 milionów osób, z czego znaczną część stanowią młodzi ludzie”, stwierdził wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej Antonio Tajani, komisarz odpowiedzialny za przemysł i przedsiębiorstwa. „Jeżeli turyści czują się bezpiecznie przy zakupie i korzystaniu z usług turystycznych w formie pakietów – na przykład kupując bilet na samolot i rezerwując wynajem samochodu lub zakwaterowania za pośrednictwem tego samego dostawcy – branża będzie się jeszcze szybciej rozwijać. Głównym celem dzisiejszej propozycji jest sprzyjanie wykorzystaniu wszystkich rodzajów pakietów wakacyjnych, zarówno tych on-, jak i off-line, przy jednoczesnym zapewnieniu wszystkim podróżnym zrównoważonego zestawu praw”.

Oprócz rozszerzenia istniejących zasad ochrony na pakiety wakacyjne dostosowane do indywidualnych potrzeb reforma przyniesie jeszcze inne nowe udogodnienia dla konsumentów i firm.

- **W odniesieniu do nabywców tradycyjnych i dostosowanych do indywidualnych potrzeb pakietów wakacyjnych przedstawiona propozycja przyniesie:**

- bardziej rygorystyczne kontrole dopłat do ceny wyjściowej (cena może wzrosnąć o maksymalnie 10 proc.) i obowiązek przerzucenia obniżek cen na klientów w równoważnych warunkach
- szerszy zakres uprawnień w przypadku odstąpienia od umowy: konsumenci będą bardziej elastyczni dzięki możliwości odstąpienia od umowy przed rozpoczęciem podróży, pod warunkiem zapewnienia organizatorowi rozsądnej rekompensaty; konsumenci będą również mogli rozwiązać umowę jeszcze przed wyjazdem i bez ponoszenia dodatkowych kosztów w przypadku kłeski żywiołowej, zamieszek lub podobnych poważnych sytuacji w miejscu

- przeznaczenia, jeżeli te zakłócenia mogłyby wpłynąć na przebieg pobytu, np. gdy ambasady odradzają podróż do danego miejsca;
- lepsze informacje dotyczące odpowiedzialności: konsumenci będą musieli zostać poinformowani w prostym i zrozumiałym języku, że organizator turystyki jest odpowiedzialny za właściwe wykonanie wszystkich objętych umową usług; aktualnie różnice między przepisami krajowymi dotyczące odpowiedzialności stron (organizatora podróży, punktu sprzedaży detalicznej lub obydwu tych stron) prowadzą do sytuacji, w której organizatorzy i detaliści odsyłają konsumenta do siebie nawzajem, przy czym żaden z tych podmiotów nie poczuwa się do odpowiedzialności;
 - lepsze możliwości dochodzenia roszczeń: w przypadku gdy usługa turystyczna nie została wykonana zgodnie z ustaleniami umowy, konsumenci mogą żądać nie tylko obniżenia ceny, lecz także zadośćuczynienia za wszelkie poniesione szkody niematerialne, zwłaszcza w przypadku nieudanych wakacji;
 - jeden punkt kontaktowy w razie pojawienia się kłopotów: konsumenci będą mogli składać skargi lub kierować roszczenia bezpośrednio do sprzedawcy detalicznego (biura podróży), od którego nabyli pakiet.
- **W odniesieniu do nabywców innych dostosowanych do indywidualnych potrzeb pakietów wakacyjnych przedstawiona propozycja przewiduje:**
 - prawo do odzyskania pieniędzy i, w razie potrzeby, zapewnienia podróży powrotnej w przypadku bankructwa sprzedawcy, przewoźnika lub innego dostawcy usług turystycznych podczas pobytu konsumenta na wakacjach;
 - lepsze informacje na temat tego, kto ponosi odpowiedzialność za wykonanie każdej z usług.
 - **W odniesieniu do firm przedstawiona propozycja pozwoli zmniejszyć formalności administracyjne i koszty przestrzegania przepisów dzięki:**
 - stworzeniu równych reguł gry dla poszczególnych organizatorów podróży wakacyjnych;
 - zniesieniu przestarzałych wymogów dotyczących dodruku katalogów, co pozwoli organizatorom wycieczek i biurom podróży zaoszczędzić ok. 390 mln euro rocznie;
 - wyłączeniu z zakresu dyrektywy zorganizowanych podróży służbowych, co powinno przynieść oszczędności w wysokości do 76 mln euro rocznie;

- wprowadzeniu ogólnounijnych przepisów w zakresie informacji, odpowiedzialności i wzajemnego uznawania krajowych systemów ochrony w przypadku niewypłacalności, co ułatwiłoby handel międzynarodowy.

- **Kontekst**

Od ponad 20 lat dyrektywa z 1990 r. w sprawie zorganizowanych podróży ([90/314/EWG](#)) skutecznie zapewnia ochronę konsumentom rezerwującym zorganizowane wyjazdy turystyczne. Jej przepisy chronią europejskich konsumentów wyjeżdżających na wakacje i mają zastosowanie do zorganizowanych imprez turystycznych obejmujących co najmniej dwie z następujących usług: (1) transport, (2) zakwaterowanie, (3) inne usługi turystyczne, takie jak zwiedzanie z przewodnikiem, jeżeli przedmiotowe usługi są świadczone w okresie dłuższym niż 24 godziny lub obejmują nocleg.

Aktualna dyrektywa zapewnia ochronę, która obejmuje: wymogi informacyjne, odpowiedzialność organizatorów wycieczek za świadczenie usług turystycznych, co oznacza, że muszą oni zagwarantować wykonanie wszystkich usług objętych danym pakietem podróży wakacyjnych (np. przelot i zakwaterowanie w hotelu) na poziomie odpowiadającym wymaganym standardom, a także ochronę (zwrot zapłaconej zaliczki lub podróż powrotna), w przypadku gdy organizator turystyki staje się niewypłacalny.

Przepisy te trzeba zaktualizować, ponieważ rośnie liczba konsumentów, którzy za pośrednictwem internetu sami zestawiają własne pakiety podróży wakacyjnych. To z kolei oznacza, że osoby wyjeżdżające na wakacje nie zawsze mają pewność co do tego, że ich interesy będą chronione w razie pojawienia się kłopotów. Około 23 proc. konsumentów dokonuje rezerwacji tradycyjnych pakietów wakacyjnych, które są już objęte przepisami dyrektywy z 1990 r. w sprawie podróży zorganizowanych. Jednak kolejne 23 proc. konsumentów nabywa pakiety dostosowane do indywidualnych potrzeb, gdzie usługi są ze sobą łączone w odpowiedzi na potrzeby i preferencje klientów przez jedną lub więcej współpracujących ze sobą firm. Na przykład można zarezerwować transport i pobyt w hotelu u tego samego organizatora turystyki albo wynająć samochód za pośrednictwem strony internetowej, na której dokonało się rezerwacji lotu. Aktualne przepisy ani nie ułatwiają, ani nie uwzględniają tego typu porozumień, a jeżeli już to czynią, to w dwuznaczny sposób. W związku z tym konsumenci często nie są pewni przysługujących im praw, a usługodawcy – swoich obowiązków (zob. rys. nr 2 w załączniku). Z przeprowadzonego niedawno badania

wynika, że 67 proc. obywateli UE myśli, że wykupienie takich „łączonych pakietów podróży” sprawia, że są oni objęci ochroną, podczas gdy w rzeczywistości tak nie jest.

Celem reformy jest w związku z tym zapewnienie odpowiedniej ochrony wszystkim osobom nabywającym usługi wakacyjne dostosowane do indywidualnych potrzeb, albo w formie pakietów, albo w postaci innych chronionych ustaleń.

Zaproponowana reforma jest wynikiem szeroko zakrojonych konsultacji. W listopadzie 2009 r. Komisja rozpoczęła konsultacje społeczne dotyczące przeglądu dyrektywy. Miały one pomóc ustalić możliwe sposoby zlikwidowania głównych niedociągnięć w obowiązujących przepisach w sprawie podróży zorganizowanych.

22 kwietnia 2010 r. Komisja zorganizowała warsztaty dla zainteresowanych stron, a 5 czerwca 2012 r. konferencję z udziałem zainteresowanych stron i państw członkowskich poświęconą przeglądowi dyrektywy w sprawie podróży zorganizowanych. W styczniu 2013 r. Komisja odbyła spotkanie z grupami konsumenckimi i czołowymi przedsiębiorcami z branży turystycznej, aby zastanowić się nad zmianą aktualnych unijnych przepisów w sprawie podróży zorganizowanych.

- **Dodatkowe informacje**

Komisja Europejska — dyrektywa w sprawie podróży zorganizowanych:

http://ec.europa.eu/justice/consumer-marketing/travel/package/index_en.htm

Strona internetowa wiceprzewodniczącej Viviane Reding, komisarz UE ds. sprawiedliwości:

<http://ec.europa.eu/reding>

Portal informacyjny Dyrekcji Generalnej ds. Sprawiedliwości:

http://ec.europa.eu/justice/newsroom/index_en.htm

- **Załącznik**

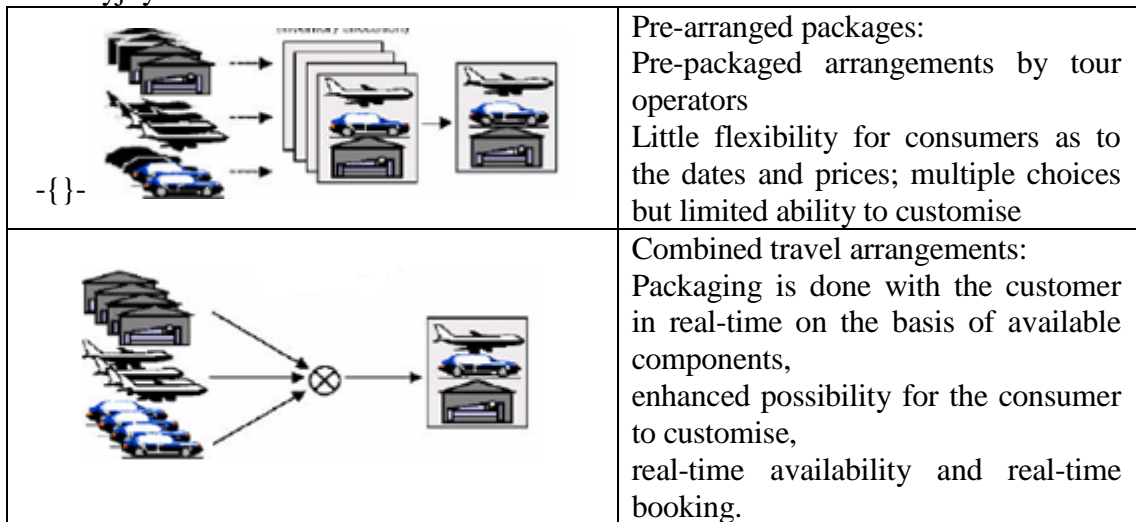
Ramka nr 1:

DZIESIĘĆ NAJWAŻNIEJSZYCH PRAW WYNIKAJĄCYCH Z DYREKTYWY Z
1990 R. W SPRAWIE PODRÓŻY ZORGANIZOWANYCH

1.	You receive all necessary information about the holiday before you sign the contract.
2.	You always have one party (either the retailer or the organiser: the name and address will always be specified in the contract) that is liable for the correct performance of all the services included in the contract.
3.	You are given an emergency number or a contact point where you can get in touch

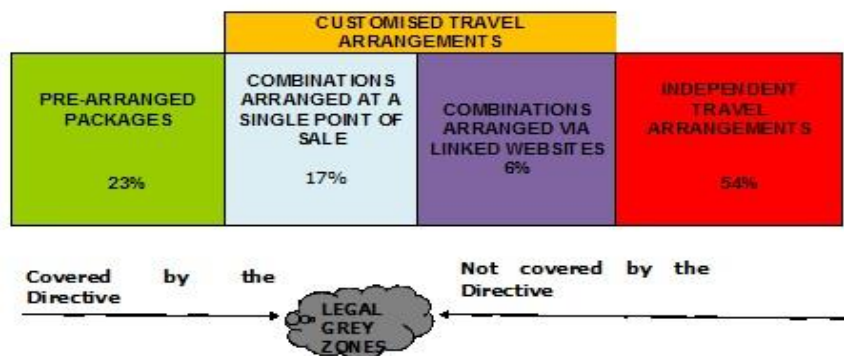
- with the organiser or the travel agent.
4. You can transfer your booking to another person, if you cannot leave on holiday yourself.
 5. The price of your trip cannot be changed later than 20 days before departure, and before that only in very limited situations.
 6. You can cancel the contract and get your money back if any of the essential elements of the travel package has been changed.
 7. If, before departure, the trader that is responsible for your holiday cancels the package, you can get a refund and compensation, if appropriate.
 8. If, after departure, important parts of the package cannot be provided, alternative arrangements have to be made, at no extra cost, for you to continue your holiday.
 9. You have the right to be given prompt assistance if you are in difficulty.
 10. If the trader responsible goes bankrupt, your pre-payments will be refunded and, if your trip has begun, you will be repatriated.

Rys. nr 1: Różnica między łączonymi pakietami podróży a gotowymi pakietami wakacyjnymi

Rys. nr 2: Zakres unijnej dyrektywy z 1990 r. w sprawie podróży zorganizowanych

The figure illustrates the scope of the Directive in relation to different travel arrangements.

7. OCHRONA KONSUMENTÓW - Nowe przepisy zwiększą rzetelność informacji i bezpieczeństwo kosmetyków w UE

Od 11 lipca 2013 r. kosmetyki na półkach sklepowych – zarówno wyprodukowane w UE, jak i importowane spoza jej obszaru – muszą być w pełni zgodne z rozporządzeniem dotyczącym kosmetyków, które podnosi normy bezpieczeństwa i zapewnia konsumentom dokładniejsze informacje.

Komisarz unijny ds. polityki konsumenckiej **Neven Mimica** powiedział: Konsumentom są teraz lepiej chronieni i mają dostęp do bardziej rzetelnych informacji o kupowanych kosmetykach. Dotyczy to zarówno podstawowych produktów codziennego użytku – np. pasty do zębów, jak i drobnych przyjemności w postaci nowej szminki czy płynu po goleniu. Nowe rozporządzenie ułatwia również egzekwowanie przepisów, co zwiększy poczucie bezpieczeństwa wśród kupujących oraz ich zaufanie do produktów.

Wzrost zaufania powinien przynieść korzyści zarówno producentom, jak i konsumentom. Przemysł kosmetyczny stanowi jeden z najcenniejszych atutów gospodarczych UE, ponieważ wiele europejskich firm z tego sektora – który liczy przeszło 4 tys. producentów – zajmuje czołową pozycję na świecie. Sektor produkcji kosmetyków bezpośrednio i pośrednio zapewnia ponad 1,5 mln miejsc pracy.

Główne zmiany wprowadzone rozporządzeniem dotyczącym kosmetyków, przyjętym przez Radę i Parlament Europejski w 2009 r., obejmują następujące rozwiązania.

Zaostrzenie wymogów bezpieczeństwa dla produktów kosmetycznych: przed wprowadzeniem produktu do obrotu, producenci muszą spełnić szczegółowe wymogi związane z opracowywaniem sprawozdania dotyczącego bezpieczeństwa produktu.

Wprowadzenie pojęcia „osoby odpowiedzialnej”: do obrotu można wprowadzać jedynie takie produkty kosmetyczne, dla których na terenie UE wyznaczono „osobę odpowiedzialną”, będącą osobą prawną lub fizyczną. Nowe rozporządzenie dotyczące kosmetyków umożliwia ustalenie tożsamości osoby odpowiedzialnej i jasno określa jej obowiązki. Osoba odpowiedzialna musi również przechowywać i aktualizować dokumentację produktu, w tym ocenę bezpieczeństwa produktu kosmetycznego. Dokumentację należy udostępniać na żądanie krajowych organów nadzoru rynkowego.

Scentralizowane zgłaszanie wszystkich produktów kosmetycznych wprowadzanych do obrotu w UE: producent musi zgłosić swój produkt tylko raz – za pomocą unijnego

portalu zgłaszania produktów kosmetycznych (CPNP). Informacje gromadzone w portalu pozwolą pracownikom krajowych ośrodków kontroli zatruć na błyskawiczny dostęp do składu produktów w nagłych wypadkach. Z kolei właściwe organy będą mogły łatwo uzyskać informacje o wszystkich produktach kosmetycznych wprowadzonych do obrotu w UE – na potrzeby nadzoru rynkowego.

Wprowadzenie zgłaszania ciężkiego działania niepożądanego: osoba odpowiedzialna będzie zobowiązana do zgłaszania ciężkiego działania niepożądanego właściwym organom krajowym. Organy te będą również zbierać informacje, np. od użytkowników i pracowników służby zdrowia, oraz będą musiały przekazywać je pozostałym państwom członkowskim UE.

Nowe przepisy dotyczące stosowania nanomateriałów w produktach kosmetycznych: stosowanie barwników, substancji konserwujących i filtrów UV – w tym nanomateriałów – wymaga zezwolenia. Jeżeli Komisja Europejska będzie miała zastrzeżenia do produktów zawierających inne nanomateriały, na które rozporządzenie dotyczące kosmetyków nie nakłada ograniczeń, zostaną one poddane pełnej ocenie bezpieczeństwa na szczeblu unijnym. W wykazie składników nanomateriały należy oznaczać, podając po nazwie substancji wyraz „nano” w nawiasie, np. „dیتلنک tytanu (nano)”.

Ponadto przyjęto również nowe rozporządzenie Komisji, które ustanawia wspólne kryteria oświadczeń dotyczących kosmetyków: producenci zamierzający zamieścić na produkcie jakieś oświadczenie (np. „48-godzinna skuteczność” w przypadku dezodorantów) muszą spełnić sześć następujących wspólnych kryteriów: zgodność z przepisami, prawdziwość udzielanych informacji, dowody, zgodność ze stanem faktycznym, uczciwość oraz świadome podejmowanie decyzji. Właściwe organy krajowe będą mogły sprawdzać zgodność oświadczeń z tymi kryteriami.

- **Kontekst**

- Kosmetyki to nie tylko produkty do makijażu, perfumy i płyny po goleniu, ale także produkty ważne dla zdrowia i dobrostanu konsumentów: produkty chroniące przed promieniami UV, pasty do zębów, mydła, żele pod prysznic i szampony.
- Nowe rozporządzenie dotyczące kosmetyków, przyjęte w 2009 r., wchodzi w życie dnia 11 lipca 2013 r. – po okresie przejściowym umożliwiającym sektorowi dostosowanie się do nowych przepisów. Przepisy unijne dotyczące

kosmetyków przyjęto po raz pierwszy 35 lat temu. Siedem razy dokonano w nich znaczących zmian.

- **Dodatkowe informacje:**

http://ec.europa.eu/consumers/sectors/cosmetics/index_pl.htm

Strona internetowa komisarza Mimicy:

http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/mimica/index_en.htm

Cosmetic products

Today	SAFETY	Tomorrow
Obligation for a manufacturer to prepare an information file on its product with a safety assessment		Clearer requirements for safety assessment, e.g. new obligation to include reasoning leading the safety assessor to a particular conclusion
ON THE LABEL		
Name and address of the manufacturer or the person responsible for marketing the product		Name and address of a responsible person for compliance with the rules. Clear outline of obligations
Date of minimum durability		Pictogramme indicating the date of minimum durability
or period when product is safe after opening		or period when product is safe after opening
NOTIFICATIONS		
Manufacturer notifying information on its product to each EU country, e.g. for purpose of medical treatment		Faster notification through the Cosmetic Products Notification Portal. Information can be retrieved within seconds by anti-poison centres in EU-28
CLAIMS		
General requirements in line with the legislation on unfair commercial practices		Additional common criteria for claims which may be used on cosmetics. Possibility for national authorities to verify claims e.g. if claim says "48h efficacy", it has to be proven scientifically
SERIOUS UNDESIRABLE EFFECTS		
		Obligation for a responsible person and/or distributor to inform national authorities.
		Obligation for EU countries to share information (also coming from users and health professionals)

Health and Consumers

8. ZDROWIE - UE będzie mogła znacznie lepiej reagować na poważne transgraniczne zagrożenia dla zdrowia – oświadczenie Tonio Borga, komisarza ds. zdrowia

Parlament Europejski przegłosował 3 lipca 2013 r. decyzję w sprawie poważnych transgranicznych zagrożeń zdrowia.

Tonio Borg, unijny komisarz ds. zdrowia, z zadowoleniem przyjął wynik tego głosowania, stwierdzając:

„Zatwierdzona dziś decyzja stanowi przełom w dziedzinie bezpieczeństwa zdrowotnego w Unii Europejskiej. Gratuluję sprawozdawcy, Gillesowi Pargneaux, kontrsprawozdawcom i wszystkim członkom Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz dziękuję im za ich pracę. Podziękowania kieruję również do duńskiej, cypryjskiej i irlandzkiej prezydencji w Radzie, które włożyły wiele wysiłku w uzgodnienie z Parlamentem Europejskim i Komisją przepisów prawa UE, które pomogą ochronić naszych obywateli przez wieloma transgranicznymi zagrożeniami dla zdrowia.

Wielu z nas – obywatele, pracownicy opieki zdrowotnej i decydenci – z uwagą śledzi pojawiające się zagrożenia dla zdrowia, takie jak nowy szczep ptasiej grypy A (H7N9), nowy koronawirus (Middle East Respiratory Syndrome Coronavirus – MERS-CoV) lub choroby przenoszone przez żywność, takie jak zakażenie E. coli. Ryzyko dla zdrowia ludności stanowią też inne, wolniej rozwijające się zjawiska, takie jak oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe lub możliwość zakażenia w trakcie leczenia. Obywatele UE muszą mieć pewność, że chronią ich solidne i skoordynowane mechanizmy reagowania na ryzyko i pojawiające się kryzysy.

Temu właśnie służy przyjęta decyzja. Zwiększa ona ochronę ludności Europy przed różnymi zagrożeniami dla zdrowia, wzmacnia bowiem planowanie w zakresie gotowości na takie przypadki i poprawia unijną koordynację działań podejmowanych w razie wystąpienia poważnych zagrożeń transgranicznych. Chodzi tu o zarówno o choroby zakaźne, jak i o zdarzenia chemiczne, biologiczne lub związane ze środowiskiem naturalnym. Co bardzo istotne, w decyzji ustanawia się podstawę prawną dla koordynowania na szczeblu UE nieobowiązkowych wspólnych zamówień szczepionek i leków. Zaczniemy od wspólnego zamawiania szczepionek

pandemicznych: państwa członkowskie, które wezmą udział w tym procesie, będą mogły zapewnić swoim obywatelom szczepionki na lepszych warunkach, niż do tej pory.

Decyzja zwiększa także kompetencje Unii Europejskiej w razie wystąpienia nagłych zagrożeń dla zdrowia: UE będzie mogła ogłaszać sytuację wyjątkową na swoim terytorium, co umożliwi zastosowanie przepisów prawa farmaceutycznego, które przyspieszą zaopatrzenie w szczepionki i leki. Komitetowi ds. Bezpieczeństwa Zdrowia przyznano jednoznaczne kompetencje do koordynacji reagowania na pojawiające się ryzyko i kryzysy, w tym w zakresie komunikacji kryzysowej, co w dalszym stopniu poprawi koordynację działań w razie zagrożeń dla zdrowia publicznego.”.

9. BADANIA I INNOWACJE - UE i przemysł chcą wspólnie zainwestować 22 mld euro w badania i innowacje

Komisja Europejska, państwa członkowskie i przemysł UE zainwestują ponad 22 mld euro w ciągu najbliższych siedmiu lat w innowacje w sektorach, które przynoszą wysokiej jakości miejsca pracy. Większość środków zostanie skierowana do pięciu partnerstw publiczno-prywatnych i obejmie dziedziny takie jak leki innowacyjne, aeronautyka, przemysł oparty na zasobach biologicznych, ogniwa paliwowe i technologie wodorowe oraz elektronika. Te partnerstwa w dziedzinie badań zwiększą konkurencyjność przemysłu UE w sektorach, które już obecnie zapewniają ponad 4 miliony miejsc pracy. Dostarczą one również rozwiązań dla głównych wyzwań społecznych, takich jak **ograniczenie emisji dwutlenku węgla czy opracowanie antybiotyków następnej generacji**, z którymi sam rynek nie potrafił sobie poradzić wystarczająco szybko. W pakiecie zaproponowano również rozszerzenie inicjatywy w zakresie wykorzystania inwestycji w badania i innowacje w dziedzinie zarządzania ruchem lotniczym na rzecz **wspierania Jednolitej Europejskiej Przestrzeni Powietrznej**.

José Manuel Barroso, przewodniczący Komisji Europejskiej, powiedział: UE musi pozostać światowym liderem w strategicznych sektorach technologicznych, które zapewniają miejsca pracy wysokiej jakości. Ten pakiet dotyczący inwestycji w innowacje łączy finansowanie publiczne i prywatne w tym właśnie celu. Stanowi on

idealny dowód na to, że budżet UE jest budżetem opracowanym z myślą o wzroście gospodarczym.

Ogólnie rzecz biorąc, do 8 mld euro przewidzianych na rzecz inwestycji z kolejnego unijnego programu badań i innowacji „Horyzont 2020”, sektor przemysłu dołoży około 10 mld euro, a państwa członkowskie UE blisko 4 mld euro.

Unijna komisarz ds. badań, innowacji i nauki, **Máire Geoghegan-Quinn**, powiedziała: Inicjatywy te to nie tylko wzmocnienie naszej gospodarki, lecz również inwestycja w lepszą jakość życia. Wspólne działania pozwolą nam rozwiązać problemy, których nie może rozwiązać przedsiębiorstwo lub państwo działające w pojedynkę.

Pięć partnerstw publiczno-prywatnych, zwanych „wspólnymi inicjatywami technologicznymi” (WIT) to:

- Leki innowacyjne 2 (IMI2): opracowywanie nowej generacji szczepionek, leków i terapii, takich jak nowe antybiotyki:
http://ec.europa.eu/research/press/2013/pdf/jti/imi_2_factsheet.pdf
- Ogniwa paliwowe i technologie wodorowe 2 (FCH2): rozszerzanie zakresu stosowania czystych i wydajnych technologii w zakresie transportu, przemysłu i energii:
http://ec.europa.eu/research/press/2013/pdf/jti/fch_2_factsheet.pdf
- „Czyste niebo” 2 (CS2): konstrukcja czystszych, cichszych samolotów wytwarzających znacznie mniej CO2:
http://ec.europa.eu/research/press/2013/pdf/jti/clean_sky_2_factsheet.pdf
- Przemysł surowców odnawialnych (BBI): wykorzystywanie odnawialnych zasobów naturalnych i innowacyjnych technologii do produkcji ekologicznych produktów codziennego użytku:
http://ec.europa.eu/research/press/2013/pdf/jti/bbi_factsheet.pdf
- Elementy i systemy elektroniczne (ECSEL): pobudzanie europejskich zdolności produkcyjnych w zakresie elektroniki:
http://ec.europa.eu/research/press/2013/pdf/jti/ecsel_factsheet.pdf
http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-673_en.htm

- **Kontekst**

Wspólne inicjatywy technologiczne są dostępne dla wielu sektorów przemysłu w całej Europie, w tym dla MŚP. Wszystkie rodzaje organizacji badawczych mogą ubiegać się o finansowanie. Komisja opracowała nowe inicjatywy w ścisłej współpracy z

przemysłem, który z kolei przyjął na siebie poważne zobowiązania finansowe. Istotne zmiany zostały wprowadzone w odpowiedzi na krytykę, że bieżące inicjatywy są zbyt złożone a uczestniczenie w nich zbyt trudne.

Inicjatywa w zakresie leków innowacyjnych i inicjatywy „Czyste niebo” oraz „Ogniwa paliwowe i technologie wodorowe” są już realizowane a inicjatywa w zakresie elektroniki będzie połączeniem dwóch obecnych partnerstw. Inicjatywa w zakresie przemysłu surowców odnawialnych jest nowa. Aby ująć inicjatywy w ramy kolejnego unijnego programu badań i innowacji „Horyzont 2020”, który musi być zatwierdzony przez Parlament Europejski i Radę, konieczne jest przedłożenie nowych wniosków ustawodawczych.

Pakiet ten obejmuje również cztery partnerstwa publiczno-publiczne między Komisją Europejską a państwami członkowskimi UE, które dotyczą: nowych terapii stosowanych w zwalczaniu chorób związanych z ubóstwem, technologii pomiaru dla konkurencyjności przemysłowej, wsparcia dla zaawansowanych technologicznie MŚP oraz rozwiązań dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych, aby mogły żyć bezpiecznie w swoich domach.

W komunikacie Komisji towarzyszącym wnioskowi ustawodawczemu określono również, w jaki sposób Komisja zamierza zwiększyć zaangażowanie przemysłu w realizację programu „Horyzont 2020” poprzez dalsze partnerstwa publiczno-prywatne, np. w dziedzinie ekologicznych samochodów, energooszczędnych budynków, „fabryk jutra”, zrównoważonych przemysłów przetwórczych, robotyki i fotoniki.

- **Linki do stron internetowych**

Komunikat Partnerstwa publiczno-prywatne w programie „Horyzont 2020”: ważne narzędzie służące do szerzenia innowacji i wzrostu gospodarczego w Europie:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0494:FIN:PL:PDF>

Pakiet inwestycji dotyczących innowacji — inwestycje ogółem (2014-2020)

Wspólne inicjatywy technologiczne			
WIT	UE („Horyzont 2020”) + państwa członkowskie UE (jedynie w przypadku elektroniki)	Przemysł	Ogółem
Inicjatywa w zakresie leków	€1725 mln	€1725 mln	€3450

innowacyjnych 2			mln
Ogniwa paliwowe i technologie wodorowe 2	€700 mln	€700 mln	€1400 mln
Czyste niebo 2	€1800 mln	€2250 mln	€4050 mln
Przemysł surowców odnawialnych	€1000 mln	€2800 m	€3800 mln
Elementy i systemy elektroniczne	€1215 mln (+ €1200 mln od państw członkowskich)	€2400 mln	€4815 mln
Ogółem wspólne inicjatywy technologiczne	€7640 mln (€6440 mln z programu Horyzont 2020 + €1200 mln od państw członkowskich)	€9 875 mln	€17 515 mln
Programy wspólne z państwami członkowskimi			
Partnerstwa publiczno-publiczne	UE (Horyzont 2020)	Państwa członkowskie	Ogółem
Partnerstwo pomiędzy Europą a krajami rozwijającymi się w zakresie badań klinicznych 2 (EDCTP 2)	€683 mln	€683 mln	€1366 mln
Europejski Program Badań Metrologicznych (EMPIR)	€300 mln	€300 mln	€600 mln
Eurostars 2 (dla MŚP)	€287 mln	€861 mln	€1148 mln
Program badawczo-rozwojowy na rzecz pomocy osobom starszym w prowadzeniu aktywnego trybu życia	€175 mln	€175 mln	€350 mln
Ogółem programy wspólne	€1445 mln	€2019 mln	€3464 mln
Wspólne przedsięwzięcie SESAR			
Wspólne przedsięwzięcie	UE (Horyzont 2020)	Eurocontrol i inni członkowie	Ogółem
Europejski system zarządzania ruchem lotniczym nowej generacji (SESAR)	€600 mln	€1000 mln	€1600 mln
OGÓLEM			€22579 mln

10. BADANIA NAUKOWE - Unia przyznaje 287 początkującym naukowcom 400 mln euro na wstępne projekty badawcze

W ramach szóstej edycji konkursu o granty dla początkujących naukowców Europejska Rada ds. Badań Naukowych (ERBN) wybrała 287 naukowców na początku kariery zawodowej, których wesprze w realizacji wstępnych projektów badawczych o nowatorskim charakterze. Naukowcy otrzymają łącznie prawie 400 mln euro w postaci grantów w wysokości do 2 mln euro na okres do pięciu lat. Konkurencja o te prestiżowe wyróżnienia jest coraz większa: w tym roku liczba ubiegających się o nie osób wzrosła o 50 proc. Z 24 proc. do 30 proc. wzrósł również odsetek wyróżnionych kobiet. Była to ostatnia edycja konkursu o granty dla początkujących naukowców organizowana w ramach siódmego unijnego programu ramowego w zakresie badań (7PR). Kolejne będą już objęte nowym unijnym programem badań i innowacji „Horyzont 2020”, w którym przewidziano duży wzrost finansowania ERBN.

Wybrane projekty obejmują szeroki zakres tematów, takich jak stworzenie nowatorskiego systemu ochrony wybrzeży przed tsunami, opracowanie zaawansowanej technologicznie radioterapii, która może pomóc chorym na nowotwory złośliwe głowy i szyi, prowadzenie badań nad monitorowaniem zanieczyszczenia powietrza w czasie rzeczywistym za pomocą technologii GPS czy produkcja nowych, tanich i bardziej efektywnych ogniw fotowoltaicznych.

Máire Geoghegan-Quinn, komisarz ds. badań, innowacji i nauki, powiedziała: „Europejska Rada ds. Badań Naukowych stworzyła środowisko badawcze sprzyjające młodym talentom i podniosła poziom badań naukowych w całej Europie. Finansuje wstępne projekty badawcze przynoszące nie tylko postępy w wiedzy, ale także przełomowe rozwiązania, które w przyszłości mogą wpłynąć na nasze życie codzienne. ERBN już dziś jest synonimem doskonałości naukowej, a dzięki programowi „Horyzont 2020” stanie się jeszcze silniejszą marką.

W tym roku złożono 3 329 wniosków, o 50 proc. więcej niż w poprzednim roku. Znacznie większa konkurencja sprawiła, że tylko 9 proc. wnioskodawców odniosło sukces. Granty przyznano naukowcom z 34 krajów, prowadzącym badania w 162 instytucjach w całej Europie. Granty dla początkujących naukowców są adresowane do osób dowolnej narodowości, posiadających 2–7 lat doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów doktoranckich (lub zdobyciu równoważnego dyplomu) i obiecujące osiągnięcia naukowe. Średni wiek naukowców nagrodzonych w szóstej edycji konkursu to w przybliżeniu 34 lata.

- **Kontekst**

W tegorocznej edycji 44 proc. wybranych wniosków dotyczy obszaru „nauk fizycznych i inżynierii”, 38 proc. – „nauk biologicznych”, a 18 proc. – „nauk społecznych i humanistycznych”. Beneficjenci grantów zostali wybrani na podstawie oceny opartej na wzajemnej weryfikacji przez 25 zespołów złożonych z uznanych naukowców z całego świata.

Granty ERBN dla początkujących naukowców są przyznawane osobom dowolnej narodowości, posiadającym 2–7 lat doświadczenia zawodowego po ukończeniu studiów doktoranckich (lub zdobyciu równoważnego dyplomu) i obiecujące osiągnięcia naukowe. Badania muszą być prowadzone w publicznej lub prywatnej placówce badawczej zlokalizowanej w jednym z państw członkowskich UE lub krajów stowarzyszonych. Finansowanie wynosi do 2 mln euro (na grant) i jest udzielane przez okres maksymalnie pięciu lat. Zaproszenia do składania wniosków są publikowane raz w roku.

Ogłaszane przez ERBN zaproszenia dotyczące grantów dla początkujących naukowców i inne programy grantów są adresowane do wyróżniających się naukowców dowolnej narodowości, którzy mieszkają w Europie lub są gotowi się do niej przeprowadzić. Granty w ramach ostatniego konkursu umożliwią również nagrodzonym naukowcom stworzenie własnych zespołów badawczych, w których prace będzie zaangażowanych łącznie ponad tysiąc doktorantów i habilitantów. ERBN przyczynia się w ten sposób do wspierania nowego pokolenia czołowych naukowców w Europie.

Utworzona w 2007 r. przez UE Europejska Rada ds. Badań Naukowych stanowi pierwszą ogólnoeuropejską organizację finansującą badania o charakterze pionierskim. ERBN, która jest najnowszym, pionierskim elementem unijnego siódmego programu ramowego w zakresie badań (program szczegółowy „Pomysły”), dysponuje budżetem całkowitym w wysokości 7,5 mld euro w okresie od 2007 do 2013 r.

- **Dodatkowe informacje**

Przykłady projektów finansowanych w tej edycji konkursu ERBN o granty dla początkujących naukowców

http://erc.europa.eu/sites/default/files/press_release/files/Examples_ERC_StG_Projects_2013.pdf

Statystyki dotyczące obecnej edycji konkursu:

http://erc.europa.eu/sites/default/files/document/file/erc_2013_stg_statistics.pdf

Lista wszystkich wybranych naukowców według krajów, w których znajdują się instytucje goszczące (w porządku alfabetycznym w każdej grupie krajów):

http://erc.europa.eu/sites/default/files/document/file/erc_2013_stg_results_all_domains.pdf

Strona internetowa ERBN: <http://erc.europa.eu>

Program „Horyzont 2020”: <http://ec.europa.eu/research/horizon2020/>

11. BADANIA NAUKOWE - EBI wspiera prace badawczo-rozwojowe w Polsce kwotą niemal 1 mld EUR

Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) udzielił dwóch kredytów o łącznej wartości 970 mln EUR na finansowanie prac badawczo-rozwojowych prowadzonych przez polskie instytuty badawcze, uczelnie i przedsiębiorstwa. Dzięki tym kredytom EBI wesprze Polskę w rozbudowie infrastruktury badawczo-rozwojowej i zwiększeniu potencjału badawczo-rozwojowego instytucji naukowych. Tym samym umożliwi lepszy udział Polski w Europejskim Obszarze Badawczym.

Pierwszy kredyt EBI o wartości 490 mln EUR posłuży do finansowania grantów, które będą przyznawane przez Narodowe Centrum Nauki oraz Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w drodze otwartych zaproszeń do składania wniosków i będą skierowane do studentów studiów doktoranckich, pracowników naukowych posiadających stopień naukowy doktora oraz dojrzałych naukowców. Granty te umożliwią realizację projektów obejmujących badania podstawowe lub stosowane, które będą przeprowadzone w publicznych instytutach badawczych, uczelniach i przedsiębiorstwach w całej Polsce.

Ponadto EBI udzielił kolejnego kredytu w wysokości 480 mln EUR na finansowanie statutowych zadań badawczych realizowanych przez wszelkiego rodzaju pracowników naukowych zatrudnionych przez publiczne uczelnie i instytuty badawcze w Polsce. Wsparcie obejmie większość dyscyplin naukowych z wyjątkiem badań w dziedzinie medycyny prowadzonych przez szpitale uniwersyteckie oraz badań związanych z obronnością. Poprzez udzielenie tego kredytu EBI wesprze

również inwestycje kapitałowe Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w rozbudowę infrastruktury badawczo-rozwojowej jednostek naukowych oraz aparaturę naukową.

„EBI promuje rozwój europejskiej gospodarki opartej na wiedzy, a zwłaszcza działania zmierzające do zwiększania nakładów inwestycyjnych na prace badawczo-rozwojowe, wspierania dalszych badań stosowanych i innowacyjności oraz podnoszenia jakości kapitału ludzkiego. Jesteśmy w związku z tym szczególnie zadowoleni z zawarcia porozumienia z polskimi władzami, ponieważ przedmiotowe projekty przyczynią się do realizacji strategii w dziedzinie nauki i innowacyjności w Polsce. Projekty te pozwolą rozszerzyć zakres badań podstawowych, zwiększyć efektywność pracy i pobudzić konkurencję między naukowcami ubiegającymi się o granty, a także stworzą zachętę dla sektora prywatnego w Polsce do inwestowania większych środków w prace rozwojowe przynoszące praktyczne rezultaty i w działania zwiększające innowacyjność” — powiedział podczas ceremonii podpisania porozumienia wiceprezes EBI, **Anton Rop**.

Oba projekty obejmą lata 2013 i 2014. Ich realizacja przyczyni się do utrzymania obecnego poziomu zatrudnienia w polskim sektorze badawczo-rozwojowym w tym okresie, a także — co ważniejsze — do utworzenia istotnej liczby nowych miejsc pracy, zwłaszcza dla młodych pracowników naukowych.

Dzięki oferowanym przez EBI konkurencyjnym warunkom finansowania oraz dłuższemu okresowi spłaty kredytu Polska będzie mogła skorzystać z niższych kosztów finansowania tych projektów, co przełoży się na zwiększenie elastyczności finansowej i poszerzenie możliwości inwestowania w prace badawczo-rozwojowe.

- **Informacje dodatkowe**

Europejski Bank Inwestycyjny jest bankiem Unii Europejskiej, który udziela kredytów długoterminowych, a którego udziałowcami jest 28 państw członkowskich UE. EBI zapewnia długoterminowe wsparcie finansowe dla rzetelnie przygotowanych inwestycji, przyczyniając się w ten sposób do realizacji celów polityki unijnej — zwłaszcza w takich dziedzinach jak przeciwdziałanie zmianom klimatycznym, wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw czy zwiększanie innowacyjności i spójności.

12. AGENDA CYFROWA - Europa czwartej generacji? Trzy czwarte Europejczyków nie mają dostępu do sieci 4G!

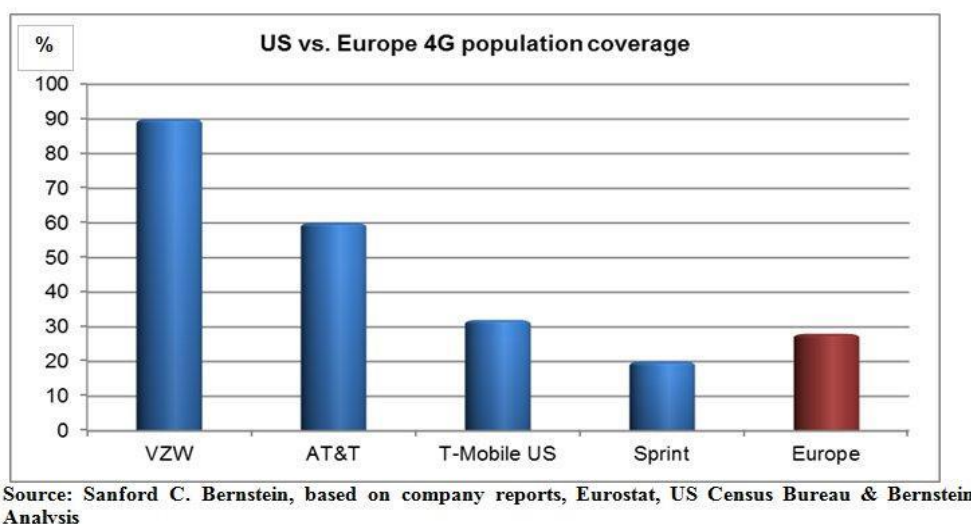
Od kilku tygodni Europejczycy wyruszają na wakacje. Tymczasem z najnowszych badań wynika, że po dotarciu na miejsce prawie żaden z nich nie będzie mieć dostępu do sieci 4G. Trzech na czterech mieszkańców UE nie ma dostępu do połączeń mobilnych w sieci 4G/LTE tam, gdzie mieszka, a na obszarach wiejskich dostęp do sieci czwartej generacji praktycznie nie istnieje. Dla porównania – dostęp do sieci 4G ma 90 proc. mieszkańców USA.

Wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej **Neelie Kroes** powiedziała: „W pełni popieram obywateli – podatników i wyborców – którzy chcą po prostu bez przeszkód korzystać ze swoich telefonów i tabletów. Też się irytuję, kiedy mój telefon nie działa, bo w Brukseli jest dostęp tylko do sieci 3G. To samo irytuje miliony ludzi każdego dnia.”

- **Fakty i liczby**

- Trzy państwa członkowskie UE w ogóle nie mają dostępu do sieci 4G (Cypr, Irlandia, Malta).
- Jedynie Niemcy, Estonia i Szwecja posiadają zaawansowaną infrastrukturę 4G.
- Na terenach wiejskich w całej UE dostęp do sieci 4G praktycznie nie istnieje.
- Europa ma zaledwie 5 proc. udziału w połączeniach i abonamentach 4G na świecie.

„Nie tak powinna działać gospodarka. Oznacza to również, że ci Europejczycy, którzy mieszkają na wsi lub są na wakacjach, są traktowani jak obywatele drugiej kategorii”, powiedziała komisarz. „Zapłaciliśmy za sprzęt i abonament na usługę przenośną, dlatego mamy prawo korzystać z niej bez względu na to, gdzie akurat jesteśmy”, podkreśliła.

- **Problem narasta**

Wiceprzewodnicząca KE **Neelie Kroes** powiedziała: „Europejskie sieci są na granicy załamania. Mobilna transmisja danych ma wzrastać o 66 proc. rocznie, inteligentne urządzenia są już w tej chwili wszędzie a ich użytkownicy chcą móc na nich odtwarzać również pliki wideo. Bez udostępnienia większego zakresu widma nie uda nam się zapobiec katastrofie”.

- **To nie wina Unii**

UE przeznaczyła duży zakres widma na potrzeby usług szerokopasmowych (i innych zastosowań), ponieważ było wiadomo, że zapotrzebowanie na transmisję danych radykalnie wzrośnie. Przydzielanie praw do korzystania z widma odbywa się jednak na poziomie krajowym. Problemy na poziomie krajowym powodują opóźnienia w procedurach i udzielaniu licencji, a operatorzy sieci komórkowych zapłacili na aukcji licencji tak dużo, że teraz, kiedy już zabezpieczyli sobie prawo do rozbudowy sieci, pozostało im na nią niewiele środków. Do tego fakt, że w Europie funkcjonuje 28 rynków krajowych, oznacza że operatorzy mają niewielkie szanse na opracowanie ogólnoeuropejskiej strategii komunikacji bezprzewodowej.

Efekt jest taki, że konsument cierpi, a Unia zostaje w tyle w światowym wyścigu do usług czwartej generacji.

- **Problemy finansowe**

Ceny, jakie płacą firmy, mogą w jednym kraju UE być aż 50 razy wyższe niż w innym. To znak, że rynek nie jest w dobrej kondycji. Prawa do korzystania z widma są w Europie średnio prawie cztery razy droższe niż w USA.

Sytuacja, w której liczba firm stających do aukcji praw do korzystania z widma jest zbyt duża, szkodzi gospodarce, ponieważ:

- Wysokie ceny na aukcji oznaczają również, że firmy nie będą mogły pozwolić sobie na zainwestowanie w modernizację sieci 27 mld euro, czyli kwoty, jakiej wymaga ona zgodnie z wynikami badania dotyczącego wpływu technologii szerokopasmowych na społeczeństwo i gospodarkę.
- Z powodu opóźnień w rozbudowie sieci (inwestycje w infrastrukturę w ostatnich latach spadły) nie można rozpocząć nowej działalności gospodarczej, przez co do budżetów krajowych nie trafiają podatki od tych nowych rodzajów działalności.
- Przedsiębiorstwa są w niepewnej sytuacji finansowej (długi niektórych trzykrotnie przekraczają ich wartość giełdową).

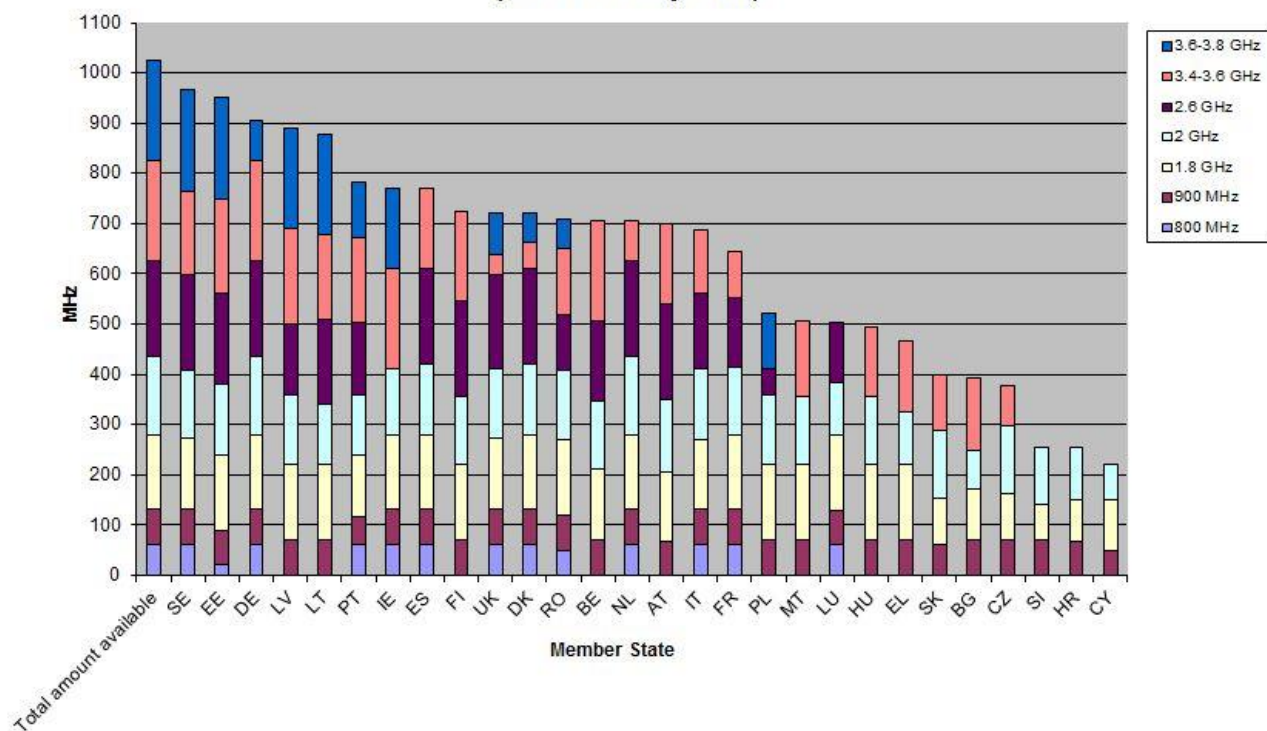
Prices for spectrum in the EU

MS	Total Revenues (billion € - 800 MHz)	Total Revenues (billion € - 2.6 GHz FDD)	Revenues (€/MHz/pop - 800 MHz)	Revenues (€/MHz/pop - 2.6 GHz FDD)
Germany	3,576	0,258	0,73	0,022
France	2,64	0,936	0,68	0,103
Spain	1,302	0,117	0,47	0,023
Italy	2,934	0,432	0,82	0,06
The Netherlands		0,0026	0,5 ²⁴	0,002 ²⁵
Portugal	0,27	0,036	0,28	0,028
UK			0,48	0,054

Source: Commission analysis based on Booz & Co.

- **Co robi w związku z tym Komisja?**
 - Prowadzi konsultacje na temat sprawniejszej koordynacji procedur udzielania zezwoleń na wykorzystanie widma radiowego. Umożliwiłoby to operatorom osiągnięcie korzyści skali wynikających z wprowadzania 4G na tej samej częstotliwości widma w kilku krajach równocześnie. Konsumenci skorzystaliby na tym, że sieć 4G będzie dostępna wcześniej.
 - Przystępuje do wstępnej fazy realizacji – zgodnie z art. 6 ust. 2 programu polityki w zakresie widma radiowego, zezwalającego na harmonizację częstotliwości w UE do celów technologii 4G (870 MHz).

**Assigned spectrum in EU harmonised bands
(status: 25 July 2013)**

- **Więcej informacji**

Bezprzewodowa Europa – w portalu poświęconym agendzie cyfrowej:

<http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/wireless-europe>

<http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/rspp-roadmap-wireless-europe>

13. AGENDA CYFROWA - Większość państw członkowskich wdraża zbyt wolno szerokopasmowe łącza komórkowe 4G a Europa ponosi tego konsekwencje

Państwa członkowskie dostarczyły dalszych dowodów na konieczność zwiększenia koordynacji procesu przyznawania pasm widma radiowego w całej Unii Europejskiej. Połowa państw członkowskich UE wystąpiła z wnioskiem o odroczenie z nadzwyczajnych powodów użytkowania pasma 800 MHz na potrzeby bezprzewodowych usług szerokopasmowych. Termin 1 stycznia 2013 r., na który państwa te pierwotnie wyraziły zgodę, okazał się niemożliwy do zrealizowania. Komisja niechętnie udzieliła zgody na odroczenie 9 państwom członkowskim z 14, które złożyły wnioski.

Otwarcie pasma 800 MHz ma zasadnicze znaczenie dla procesu rozszerzenia wykorzystania popularnych bezprzewodowych usług szerokopasmowych.

Wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej **Neelie Kroes** powiedziała: Przyznaliśmy niektórym państwom czasowe i ograniczone odstępstwa w odniesieniu do wykorzystania pasma 800MHz. Jest to pragmatyczne i ostatnie ustępstwo. Wszelkie opóźnienia w udostępnianiu widma są szkodliwe dla naszej gospodarki i powodują frustrację obywateli. Z tego względu reforma widma będzie kluczowym elementem wniosku dotyczącego jednolitego rynku telekomunikacyjnego, jaki Komisja przedstawi we wrześniu.

Jedną z konsekwencji opóźnienia spowodowanego przez państwa członkowskie jest fakt, że telefony komórkowe, uznawane przez obywateli za urządzenia pierwszej potrzeby, nie są w pełni funkcjonalne w Europie. Producenci telefonów nie instalują mikroprocesorów niezbędnych do realizacji połączeń w Europie, ponieważ zbyt mała liczba państw udzieliła w odpowiednim terminie zezwoleń na wykorzystywanie tego samego pasma.

Komisja przyznała odroczenia następującym państwom: Hiszpanii, Cypru, Litwie, Węgrom, Malcie, Austrii, Polsce, Rumunii i Finlandii. Odmówiła przyznania odstępstwa Słowacji i Słowenii, ponieważ zwłoka była tam spowodowana organizacją procesu udzielania zezwoleń, a nie wyjątkowymi okolicznościami uniemożliwiającymi udostępnienie pasma.

Grecja, Łotwa i Republika Czeska wymagają dodatkowej oceny. Belgia i Estonia wdrożyły przepisy z opóźnieniem, ale nie wnioskowały o przyznanie odroczenia, natomiast Bułgaria zgłosiła dalsze wykorzystanie pasma dla bezpieczeństwa publicznego oraz obronności.

- **Kontekst**

Pasmo 800 MHz stanowi część dywidendy cyfrowej, tj. zakresu widma uwolnionego w wyniku przejścia z technologii telewizji analogowej na cyfrową. Ten zakres częstotliwości może zapewnić bezprzewodowe usługi szerokopasmowe na obszarze całego kraju, w tym na obszarach oddalonych i wiejskich. Jak dotąd tylko jedenaście państw członkowskich ogłosiło, że faktycznie zezwoliło na wykorzystanie pasma 800 MHz na potrzeby bezprzewodowej łączności szerokopasmowej (zob. tabela w

załączniku). Uczyniły to na podstawie technicznych warunków użytkowania określonych w decyzji WE w sprawie zharmonizowanych warunków wykorzystywania pasma 800 MHz z 2010 r.:

<http://eur->

lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:117:0095:0101:PL:PDF

Powody uwzględniane przy ocenie wniosków o odroczenie były następujące: trudności z natychmiastowym uwolnieniem pasma 800 MHz od radiodyfuzji lub problemy z transgraniczną koordynacją częstotliwości, w szczególności z krajami nienależącymi do UE, uniemożliwiające natychmiastowe uwolnienie pasma.

W trakcie korzystania z odstępstwa państwa członkowskie są zobowiązane zadbać, aby dalsze czasowe wykorzystywanie przez nie pasma 800 MHz (np. do celów nadawczych) nie utrudniało rozwoju bezprzewodowych usług szerokopasmowych w tym paśmie w sąsiadujących państwach członkowskich.

Tego rodzaju opóźnienia są dowodem na konieczność zapewnienia terminowej dostępności zharmonizowanego widma w całej UE, w tym także zharmonizowanych terminów przydzielania i czasu obowiązywania praw do użytkowania widma do celów bezprzewodowej łączności szerokopasmowej. Natomiast państwa członkowskie w dalszym ciągu będą indywidualnie ustalać warunki wydawania zezwoleń i określać procedury dotyczące korzystania z widma. Te i inne kwestie dotyczące koordynacji zarządzania widmem i przeznaczania go na potrzeby usług mobilnych i bezprzewodowych będą przedmiotem inicjatywy Komisji Europejskiej, która zostanie przedstawiona wczesną jesienią.

Status lub odstępstwo wnioskowane do dnia	Kraje, których dotyczy postępowanie	Liczba
Wdrażanie zakończone, zgodnie z informacją od państw członkowskich:	DK, DE, IE, FR, IT, LU, NL, PT, SE, UK; Chorwacja	11
połowa 2013 r.	LT	1
koniec 2013 r.	ES, AT, SK (nie przyznano odstępstwa), FI, CZ, HU (+ BE, EE — nie złożono wniosku o przyznanie odstępstwa)	8
połowa 2014 r.	RO, SI (nie przyznano odstępstwa), & PL (na mocy art. 6 ust. 3 zgłoszono wykorzystanie pasma 860-862 MHz do	3

	celów wojskowych)	
październik 2014	EL (na mocy art. 6 ust. 3 zgłoszono wykorzystanie części pasma do celów wojskowych)	1
koniec 2014 r.	MT	1
Lipiec 2015	LV	1
koniec 2015 r.:	CY	1
2017 r. do ustalenia	BG: zgłoszono wykorzystanie pasma do celów wojskowych na mocy art. 6 ust. 3 programu dotyczącego polityki w zakresie widma radiowego	1

- **Przydatne linki**

Tekst odstępstw dostępny jest pod adresem

<https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/texts-derogations>

Strona internetowa poświęcona agendzie cyfrowej:

<http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/wireless-europe>

Program dotyczący polityki w zakresie widma radiowego Radio Spectrum Policy Programme: <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/rspp-roadmap-wireless-europe>

14. INSTYTUCJE - Przyszłość Europy: przewodniczący Barroso i wiceprzewodnicząca Reding debatuja z obywatelami w Warszawie

W dniu 11 lipca br. Polacy mieli okazję wypowiedzieć się o przyszłości Europy. Odbywający się w Warszawie dialog z obywatelami jest kolejnym takim spotkaniem – poprzedziły go 22 podobne debaty z obywatelami w 14 państwach członkowskich. 11 lipca 2013 r. przewodniczący Komisji Europejskiej José Manuel Barroso, wiceprzewodnicząca Viviane Reding oraz posłanka do Parlamentu Europejskiego Róża Thun w Centrum Nauki Kopernik w Warszawie zasiedli do debaty z ponad 300 obywatelami.

„Ludzie dobrze wiedzą, że wiele dotyczących ich problemów i zagrożeń wykracza poza poziom państwa – i że rozwiązań też trzeba szukać na szczeblu ponadnarodowym. Integracja europejska może wspierać państwa członkowskie w prowadzonych przez nie politykach i poszerzać zakres swobody europejskich obywateli. Tylko zjednoczona Europa może zagwarantować, że błędy przeszłości się nie powtórzą, a problemy przyszłości będą rozwiązywane skuteczniej” – oświadczył przewodniczący Komisji Europejskiej **José Manuel Barroso**. „To brak wsłuchiwanie się w problemy obywateli naraża nas na ryzyko rozdrobnienia. Chciałabym zobaczyć autentyczną debatę na temat kierunku, w jakim powinna pójść Unia Europejska w

nadchodzących latach, zarówno pod względem gospodarczym, jak i politycznym. Debatę, w której udział bierze każdy obywatel. Dlatego właśnie jutro pojawię się w Warszawie, a następnie – w tym i w przyszłym roku – w każdym kraju Unii Europejskiej”.

„Debata o przyszłości Europy i o konsekwencjach kryzysu gospodarczego nabiera rozpędu. Musimy jasno zdawać sobie sprawę, dokąd zmierzamy w nadchodzących latach. Zdanie obywateli ma dzisiaj szczególne znaczenie. Z niecierpliwością czekam na wizytę w Warszawie, dzięki której będę mogła poznać opinie Polaków” - dodała wiceprzewodnicząca **Viviane Reding**, komisarz ds. sprawiedliwości, praw podstawowych i obywatelstwa. „Polska jest częścią samego rdzenia Unii Europejskiej, kraj ten odegrał istotną rolę w wyprowadzaniu Europy z kryzysu i tworzeniu narzędzi, które w przyszłości pozwolą nam uniknąć powielania starych błędów. Mam nadzieję, że Polska nadal będzie odgrywała aktywną i istotną rolę w budowaniu silniejszej Europy”.

Popołudniową debatę w Warszawie otworzył przewodniczący Komisji Europejskiej José Manuel Barroso. W imieniu Prezydenta Komorowskiego głos zabrał jego doradca, były Premier Tadeusz Mazowiecki. Następnie inicjatywę przejęła wiceprzewodnicząca Reding i posłanka do Parlamentu Europejskiego Róża Thun, które rozmawiały z uczestnikami spotkania o kryzysie gospodarczym, prawach obywateli i przyszłości Europy. Przewodniczący Barroso tego samego dnia rano wziął też udział w 1. spotkaniu nt. „Nowej narracji dla Europy”, w ramach którego odbyła się dyskusja z intelektualistami, przedstawicielami świata kultury i artystami. Na otwarciu tego spotkania pojawił się też premier Donald Tusk.

W dialogu obywatelskim w Warszawie udział wzięła bardzo zróżnicowana grupa osób – przedsiębiorcy, przedstawiciele świata kultury, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń studenckich. Dzięki sieci punktów informacyjnych Europe Direct, działającej w 31 polskich miastach, udział w debacie w stolicy będą mogli wziąć zainteresowani obywatele z całego kraju. Dwugodzinną dyskusję moderował Michał Adamczyk z TVP.

11 maja 2013 r. w Warszawie odbył się już jeden dialog obywatelski z Januszem Lewandowskim, komisarzem ds. programowania finansowego i budżetu. Wzięło w nim udział ponad 200 osób, a ponad 3 000 oglądało relację na żywo w internecie.

Kontekst

- **Czego dotyczy dialog z obywatelami?**

Komisja Europejska zainaugurowała w styczniu Europejski Rok Obywateli, poświęcony obywatelom i przysługującym im prawom. Przez cały rok 2013 i 2014 komisarze UE, posłowie do Parlamentu Europejskiego i politycy krajowi ze wszystkich krajów UE będą spotykać się z obywatelami i rozmawiać o ich oczekiwaniach co do przyszłości Europy.

Wiceprzewodnicząca Reding wzięła już udział w debatach w Kadyksie (Hiszpania), Grazu (Austria), Berlinie (Niemcy), Dublinie (Irlandia), Coimbrze (Portugalia), Salonikach (Grecja), Brukseli (Belgia) i Esch-sur-Alzette (Luksemburg). W 2013 i 2014 r. w całej Unii Europejskiej odbędzie się wiele takich dialogów, a liczni europejscy, krajowi i lokalni politycy będą podejmować debatę z obywatelami ze wszystkich środowisk. Wszystkie debaty można śledzić na stronie internetowej: <http://ec.europa.eu/european-debate>.

W ciągu dwudziestu lat, które upłynęły od momentu wprowadzenia obywatelstwa UE, udało się wiele osiągnąć. Niedawno opublikowane badanie wykazało, że obecnie 63 proc. obywateli uważa się za „Europejczyków”. W Polsce odsetek ten jest nawet wyższy i wynosi 74 proc. (zob. załącznik). W całej UE obywatele na co dzień korzystają z przysługujących im praw. Nie zawsze są jednak ich świadomi. Na przykład około sześciu na dziesięciu Polaków twierdzi, że nie są wystarczająco poinformowani o swoich prawach jako obywateli UE.

Dlatego też dialogi obywatelskie są kluczowym elementem Europejskiego Roku Obywateli – roku poświęconego obywatelom i przysługującym im prawom.

- **Dlaczego właśnie teraz Komisja podejmuje te działania?**

Ponieważ Europa znajduje się obecnie na rozdrożu. Wszyscy rozmawiają o jej przyszłości – o przekształceniu UE w unię polityczną, w federację państw lub w stany zjednoczone Europy. Nadchodzące miesiące i lata będą decydujące dla przyszłego rozwoju Unii Europejskiej. Dalsza integracja europejska musi iść w parze ze wzmocnieniem legitymacji demokratycznej Unii. Właśnie dlatego obywatele Europy powinni wziąć aktywny udział w debacie i wyrazić swoje zdanie.

- **Jaki będzie wynik tych spotkań?**

Głosy obywateli zebrane podczas spotkań pomogą Komisji w sporządzeniu planów przyszłej reformy UE. Jednym z głównych celów debat będzie również przygotowanie gruntu pod wybory europejskie, które odbędą się w 2014 r.

W dniu 8 maja 2013 r. Komisja Europejska opublikowała drugie sprawozdanie na temat obywatelstwa UE, w którym zaproponowano 12 nowych, konkretnych sposobów na rozwiązywanie problemów, z jakimi wciąż zmagają się obywatele. Sprawozdanie na temat obywatelstwa stanowi odpowiedź Komisji na szeroko zakrojone konsultacje społeczne prowadzone od maja 2012 r. oraz na pytania i sugestie, które pojawiły się podczas dialogów obywatelskich dotyczących praw obywateli UE i ich przyszłości. W konsultacjach wzięło udział 12 tys. obywateli UE, a Polacy stanowili wśród nich najliczniejszą grupę – nadesłali 18 proc. wszystkich formularzy.

- **Dodatkowe informacje**

Więcej informacji na temat debaty w Warszawie:

http://ec.europa.eu/debate-future-europe/citizens-dialogues/poland/warsaw/july_en.htm

Debaty z obywatelami na temat przyszłości Europy:

http://ec.europa.eu/european-debate/index_pl.htm

Europejski Rok Obywateli: <http://europa.eu/citizens-2013/pl/home>

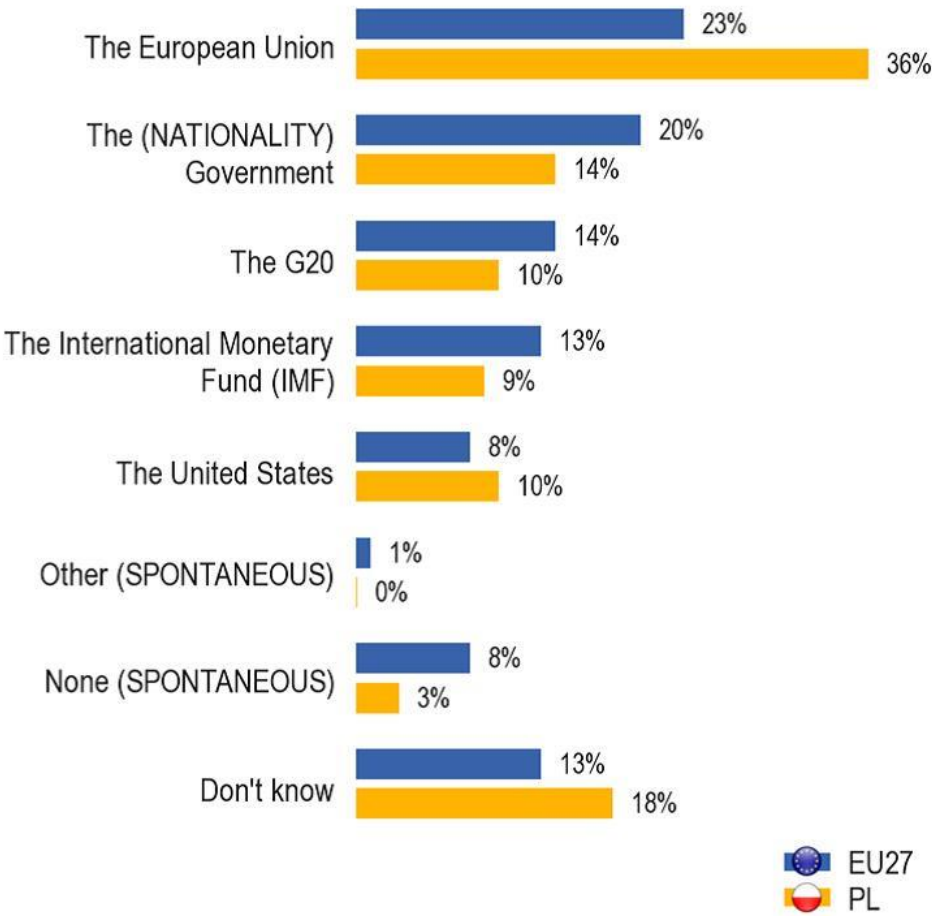
Europejczycy mają głos – wyniki konsultacji społecznych na temat praw obywateli UE: http://ec.europa.eu/justice/citizen/files/eu-citizen-brochure_en.pdf

Strona internetowa wiceprzewodniczącej Viviane Reding, komisarz UE do spraw sprawiedliwości, praw podstawowych i obywatelstwa: <http://ec.europa.eu/reding>

Załącznik

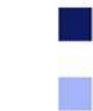
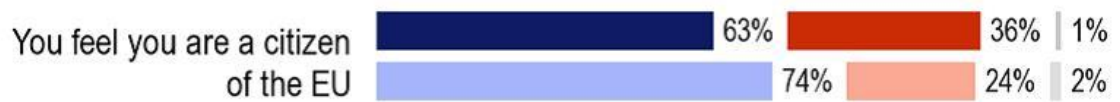
- **1. Polacy uważają, że UE najlepiej potrafi sobie poradzić z obecnym kryzysem**

QC3a. In your opinion, which of the following is best able to take effective actions against the effects of the financial and economic crisis?

- 2. Ponad siedmiu na dziesięciu Polaków czuje się obywatelami EU, co drugi zna swoje prawa

QD2. For each of the following statements, please tell me to what extent it corresponds or not to your own opinion.

Total 'Yes'

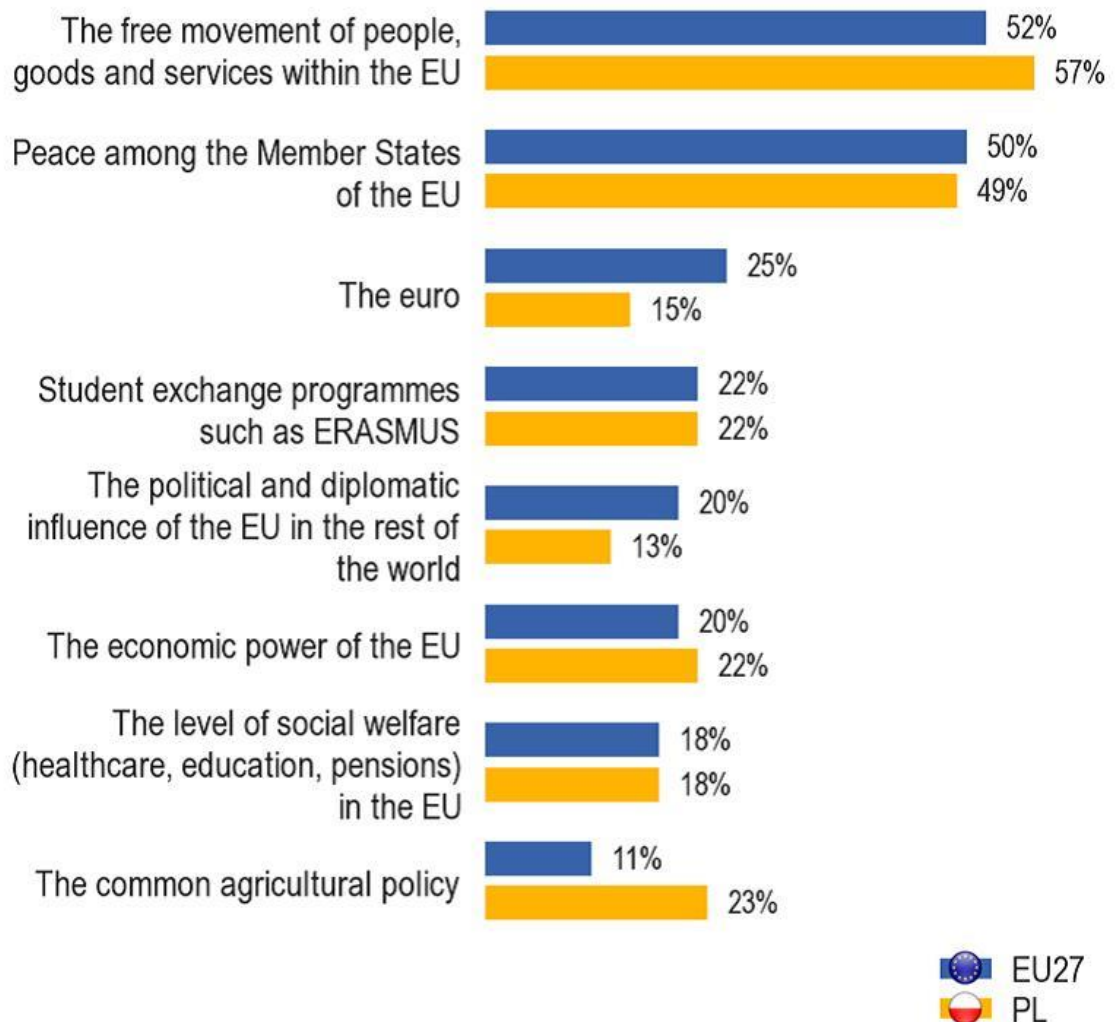
Total 'No'

Don't know

- 3. Polacy postrzegają swobodny przepływ osób, towarów i usług jako największe osiągnięcie UE

QD4T. Which of the following do you think is the most positive result of the EU? Firstly? And then?

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska¹

¹ Na podstawie informacji Komisji Europejskiej.